

Analýza konkurenceschopnosti nízkonákladového bankovníctví na finančním trhu v České republice

Pavel Krůžela

Bakalářská práce
2014



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Pavel Krůžela**
Osobní číslo: **M11175**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza konkurenceschopnosti nízkonákladového bankovníctví na finančním trhu v České republice**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte literární poznatky vztahující se k bankovnímu sektoru a poskytování retailových bankovních produktů v České republice.

II. Praktická část

- Analyzujte pozici nízkonákladových bank a jejich produktů na českém bankovním trhu.
- Srovnajte retailové bankovní produkty vybrané nízkonákladové banky s produkty České Spořitelny a.s.
- Odhadněte vývoj nízkonákladového bankovníctví v České republice a uveďte návrhy na zlepšení pozice těchto bank.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Bankovnictví v proměnách času: sborník textů k 20 letům České bankovní asociace.
Praha: Česká bankovní asociace, 2012, 253 s. ISBN 978-80-260-3016-4.
KIDWELL, David S. Financial institutions, markets and money. 11th ed. Hoboken: John Wiley and Sons, c2012, 708 s. ISBN 978-0-470-56108-9.
BELÁS, Jaroslav. Management komerčních bank, bankových obchodů a operací.
Žilina: GEORG, 2010, 471 s. ISBN 978-80-89401-18-5.
PTATSCHEKOVÁ, Jitka a Jaroslava DITTRICHOVÁ. Dvacet let české koruny: na pozadí vývoje obchodního bankovnictví v České republice. Praha: Grada, 2013, 144 s. ISBN 978-80-247-4681-4.
REVENDA, Zbyněk. Peněžní ekonomie a bankovnictví. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiří Polách**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka



Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a použité informační zdroje jsem citoval;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12. 5. 2014

Kimla

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá analýzou bankovních produktů určených pro retailovou klientelu na českém finančním trhu poskytovaných nízkonákladovými bankami. Teoretická část přibližuje problematiku bankovního sektoru a popisuje jednotlivé bankovní produkty. Praktická část se zaměřuje na srovnání jednotlivých produktů nízkonákladových bank a srovnání tržních a hospodářských úspěchů těchto bank. Bankovní produkty Zuno bank AG jsou dále srovnány s Českou spořitelnou. Následuje doporučení pro zlepšení pozice těchto bank a odhad vývoje nízkonákladového bankovníctví.

Klíčová slova: retailové bankovníctví, bankovní produkt, nízkonákladová banka, běžný účet, konkurence

ABSTRACT

The thesis deals with the analysis of bank products which aim at retail customers of the Czech financial market and which are offered by low-cost banks. The theoretical part focuses on bank sector issues and describes particular bank products in details. In the practical part there is a comparison of individual low-cost bank products, in addition, the market and economic achievements of those banks are being introduced there. The bank products of Zuno Bank AG are further compared to the products of Česká spořitelna a.s. Finally, there is a suggestion of getting the bank positions more efficient, as well as an evaluation of a possible development of low-cost banking.

Keywords: retail banking, a bank product, a low-cost bank, a current account, a competition

Na tomto místě bych rád poděkoval panu Ing. Jířímu Poláchovi za odborné vedení, vstřícnost a cenné rady v průběhu zpracování této práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 BANKOVNÍ SYSTÉM	13
1.1 JEDNOSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM.....	13
1.2 DVOUSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM	14
1.2.1 Bankovní licence	14
2 FUNKCE BANK	16
2.1 FUNKCE BANK Z NÁRODOHOSPODÁŘSKÉHO HLEDISKA.....	16
2.2 FUNKCE BANK Z PODNIKOHOSPODÁŘSKÉHO HLEDISKA.....	17
3 DRUHY BANK	18
3.1 OBCHODNÍ BANKY.....	18
3.2 POBOČKY ZAHRANIČNÍCH BANK.....	19
3.3 INVESTIČNÍ BANKY	19
3.4 HYPOTEČNÍ BANKY	20
3.5 SPOŘITELNY	20
3.6 SPOŘITELNÍ A ÚVĚROVÁ DRUŽSTVA	21
4 BANKOVNÍ OBCHODY	22
4.1 AKTIVNÍ OBCHODY BANK.....	22
4.2 PASIVNÍ OBCHODY BANK.....	23
4.2.1 Vlastní kapitál komerčních bank.....	23
4.2.2 Cizí kapitál komerčních bank.....	24
4.3 BILANČNĚ NEUTRÁLNÍ OBCHODY	24
5 ŘÍZENÍ BANKOVNÍCH RIZIK	25
5.1 ÚVĚROVÉ RIZIKO.....	25
5.2 ÚROKOVÉ RIZIKO	25
5.3 RIZIKO LIKVIDITY.....	26
5.4 OPERAČNÍ RIZIKO	26
6 RETAILOVÉ BANKOVNÍ PRODUKTY	27
6.1 PLATEBNĚ ZÚČTOVACÍ PRODUKTY	27
6.1.1 Hotovostní platební styk	28
6.1.2 Bezhotovostní platební styk	28
6.2 VKLADOVÉ PRODUKTY	30
6.2.1 Běžný účet	30
6.2.2 Úsporné vklady na viděnou.....	31
6.2.3 Termínovaný vklad	32
6.2.4 Stavební spoření	32
6.3 ÚVĚROVÉ PRODUKTY	32
6.3.1 Kontokorentní úvěr	32
6.3.2 Spotřební úvěr	33
6.3.3 Hypoteční úvěr	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	34

7	PŘEDSTAVENÍ NÍZKONÁKLADOVÝCH BANK	35
7.1	MBANK.....	35
7.2	FIO BANKA	36
7.3	ZUNO BANK AG	36
7.4	EQUA BANK.....	37
7.5	AIR BANK.....	37
8	SROVNÁNÍ NÍZKONÁKLADOVÝCH BANK.....	38
8.1	BĚŽNÉ ÚČTY	38
8.1.1	Osobní účet mKonto	38
8.1.2	Fio osobní účet	38
8.1.3	Zuno Účet a Účet plus	39
8.1.4	Equa bank Běžný účet	40
8.1.5	Air Bank Malý a Velký tarif	40
8.2	SPOŘÍCÍ PRODUKTY	43
8.2.1	mBank	43
8.2.2	Fio banka.....	44
8.2.3	Zuno	44
8.2.4	Equa bank.....	44
8.2.5	Air Bank	44
8.2.6	Tabulkové srovnání	45
8.3	ÚVĚROVÉ PRODUKTY	46
8.3.1	Kontokorent.....	46
8.3.2	Spotřebitelské úvěry	47
8.3.2.1	mBank.....	47
8.3.2.2	Fio banka.....	48
8.3.2.3	Zuno	48
8.3.2.4	Equa bank	48
8.3.2.5	Air Bank.....	48
8.3.3	Hypoteční úvěry	49
8.3.3.1	mBank	49
8.3.3.2	Fio banka.....	50
8.3.3.3	Equa bank	50
8.4	VÝSLEDKY BANK	50
8.4.1	Počty klientů.....	51
8.4.2	Výdaje na reklamu	52
8.4.3	Bilanční sumy.....	53
8.4.4	Hospodářské výsledky	54
9	SROVNÁNÍ BANKOVNÍCH PRODUKTŮ ZUNA A ČESKÉ SPOŘITELNY	55
9.1	PŘEDSTAVENÍ ČESKÉ SPOŘITELNY	55
9.2	BĚŽNÝ ÚČET.....	55
9.2.1	Modelové příklady	57
9.2.1.1	Student	57
9.2.1.2	Rodina.....	58
9.2.1.3	Pasivní uživatel	58

9.3	SPOŘÍCÍ PRODUKTY	59
9.4	ÚVĚROVÉ PRODUKTY	60
9.4.1	Kontokorent.....	60
9.4.2	Spotřebitelské úvěry.....	61
DOPORUČENÍ A ZÁVĚR		62
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		64
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		67
SEZNAM OBRÁZKŮ		68
SEZNAM TABULEK.....		69

ÚVOD

Bankovní sektor je pro současný tržní systém naprosto nezbytný. Páteří moderní ekonomiky jsou právě banky, které nejenže zajišťují rychlý a bezpečný tok finančních prostředků, ale především zajišťují bezpečný střet nabídky a poptávky po těchto prostředcích, díky čemuž akcelerují růst ekonomiky, v zájmu každého státu je proto udržení tohoto sektoru absolutně zdravého.

Na českém bankovním trhu působí už řadu let několik desítek bankovních subjektů. Toto číslo však zní trochu nadneseně s ohledem na to, že jakási velká trojka, tedy Česká spořitelna, Československá obchodní banka a Komerční banka doplněné o UniCredit Bank a Raiffeisenbank ovládají drtivou většinu trhu. Výjimečná nebyla ani situace, kdy si lidé s jistotou dávkou povzdechu zanedávali na často nepřiměřenou výši bankovních poplatků v kontrastu s tím, že si tyto přední bankovní instituce dlouhodobě udržují jedenácticiferný zisk. V posledních letech však speciálně v oblasti bankovních poplatků začíná jakási revoluce, odstartovaná několika málo bankovními subjekty nové generace. Tyto subjekty nazýváme nízkonákladové banky.

Mezi tyto nové bankovní subjekty patří mBank, která s tímto konceptem u nás přišla jako vůbec první, dále se jedná o českou Fio banku, která se na banku transformovala relativně nedávno, podobnou transformací si prošla také Equa bank. Dalším hráčem na poli nízkonákladového bankovníctví je Zuno bank AG, tato banka je sice nová, ale spadá pod skupinu Raiffeisenbank. Posledním přírůstkem je Air Bank, založena investiční skupinou PPF nejbohatšího Čecha, Petra Kellnera. Přestože tato investiční skupina nemá s bankovníctvím přímé zkušenosti, kromě zkušeností z pojišťovnictví do jejího portfolia spadá také společnost Home Credit.

Od této práce si od samotného začátku slibuji kromě získání poznatků o bankovních produktech také zpřehlednění nabídky jednotlivých nízkonákladových bank. Každá z těchto bank má svoji nabídku v mnoha věcech odlišnou, ale jsem přesvědčen, že každý potenciální čtenář si dokáže vybrat tu subjektivně nejvýhodnější, protože společným znakem těchto bank jsou nulové poplatky za základní produkty.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BANKOVNÍ SYSTÉM

Bankovní systém je systém vzájemných vztahů a pravidel mezi bankovními i nebankovními subjekty. Jeho uspořádání je závislé na politickém uskupení dané země a je také silně ovlivněno historií a zvyklostmi dané země. (Belás, 2010, s. 22)

Bankovní systém představuje nejdůležitější část finančního systému. Hlavní úlohou je pomocí využití nabídky a poptávky po penězích zprostředkovávat přesouvání finančních prostředků z míst jejího nadbytku (střadatelé) k subjektům, které trpí jejím nedostatkem (potenciální dlužníci). (Belás, 2010, s. 23)

V dnešní ekonomice se samozřejmě většina zdrojů soustřeďuje v bankách, které tak plní roli největšího zprostředkovatele finančních zdrojů, respektive hlavní mezičlánek mezi reálnou ekonomikou a finančním sektorem, díky tomu je lze označit za páteř moderní ekonomiky. (Belás, 2010, s. 23)

Banky lze definovat jako "Instituce veřejného nebo soukromého práva, která od obyvatel nebo právnických osob nakupuje peníze ve formě vkladů a takto získané peníze za cenu úroku investuje formou půjček." (Král, 2009, s. 41)

Základním parametrem pro efektivní a fungující bankovní systém je jeho důvěryhodnost a také jistá stabilita. Za předpokladu důvěry a dostatečného počtu ekonomických subjektů, které jsou tedy ochotny svěřit své úspory do těchto institucí a zároveň za předpokladu dostatečného počtu subjektů, které v případě potřeby poptávají tyto úspory, funguje tento systém optimálně. Právě ona důvěra a optimální fungování je hlavní důvod, proč je bankovní systém po celém světě přísně regulován. (Belás, 2010, s. 24)

Česká bankovní sektor lze nepochybně považovat za vyspělý. Hlavní doménou českých bank je však vysoká stabilita. Když se ohlédneme na náročnou transformaci, kterou banky v posledních dekadách absolvovaly, lze jejich současnou pozici obecně hodnotit jako velmi dobrou. (ČBA, 2012, s. 43-47)

1.1 Jednostupňový bankovní systém

Vyskytuje se pouze v centrálně plánovaných ekonomikách. Jedinou bankou je zde státní banka, která vykonává jak úlohu centrální banky, tak také úlohu komerční banky.

Při pohledu do historie České republiky, respektive Československa vidíme, že centrální banka státu zřizovala k výkonu specializovaných funkcí osobitě peněžní ústavy, které při-

mo kontrolovala. Například Státní spořitelna zprostředkovávala vklady obyvatelstva a poskytovala spotřebitelské úvěry. Československá obchodní banka byla zase pověřena platebními operacemi se zahraničím. (Král, 2009, s. 64)

Tento systém umožňoval přesně (za předpokladu, že se vše realizovalo správně) určovat množství peněz v ekonomice. Pokud stát emitoval více peněz, než ekonomika reálně vyprodukovala, docházelo k velmi přesně určované inflaci. Podle Krále byl tento princip kvantitativní teorie peněz uplatňován v tehdejší ČSSR, což je důvodem, proč jsme prošli transformací na tržní hospodářství relativně dobře, ve srovnání s dalšími zeměmi bývalého východního bloku. (Král, 2009, s. 64)

1.2 Dvoustupňový bankovní systém

Tento systém je typický pro všechny vyspělé ekonomiky. Skládá se z prvního stupně, který představuje centrální banka a druhého stupně, který představují komerční banky.

Centrální banka je instituce, která je zde stále nezastupitelná. Centrální banka zde plní několik funkcí, jako je řízení měnové politiky, správu devízových rezerv, emisní funkci, provádí regulaci a zejména také kontrolu jednotlivých komerčních bank formou bankovního dohledu. Také se jí přezdívá, že je bankou všech bank. Centrální banka není podnikatelský subjekt a jejím posláním není vytvářet zisk, i když hospodářský výsledek vykazuje. Primárním cílem je stabilita národní měny, a také stabilita bankovního sektoru. Pro správný chod centrálních bank je velmi důležitá nezávislost na politických rozhodnutích. Ať už z důvodu možného zneužití politickou mocí k profinancování státního dluhu, čímž by se mohla narušit důvěra v peníze, tak také z důvodu dlouhodobějších plánů, než je čtyřleté volební období. (Ptatscheková a Dittrichová, 2013, s. 23-25)

Druhým stupněm jsou komerční banky, jejichž primárním cílem je generovat zisk. Ty se musí řídit jasně nastavenými pravidly nastavenými centrální bankou.

1.2.1 Bankovní licence

Úplně základní podmínkou pro to, aby se ekonomický subjekt mohl stát bankou je získání bankovní licence. Vstup do bankovního segmentu je omezen z důvodu jistě speciálnosti bankovních institucí, na nichž je moderní ekonomika plně závislá. Případné problémy mají výrazný vliv nejen na úspory klientů, ale v závislosti na velikosti banky mohou mít mnohem vážnější ekonomické dopady. (Dvořák, 2005, s. 39-40)

Právě už samotná náročnost zisku bankovní licence lze považovat za jistou míru regulace bankovního sektoru. V praxi se jeví vyloučení potencionálně nestabilních a nedůvěryhodných subjektů často jako daleko efektivnější, než řešení případných problémů, které by v souvislosti s činností daného subjektu mohly vzniknout. (Dvořák, 2005, s. 39-40)

Bankovní licence se udělují na dobu neurčitou a jsou nepřevoditelné na jiné subjekty. Zahruje přesné vymezení povolené činnosti a jejího rozsahu. Dále může obsahovat také podmínky, které musí daná banka nebo pobočka zahraniční banky splnit před zahájením činnosti, popřípadě je dodržovat. Z důvodů ochrany klientů, stát povoluje určité činnosti, jako je přijímání vkladů od klientů nebo vydávání elektronických peněžních prostředků, výhradně pouze bankám a nikdo bez bankovní licence tyto činnosti provozovat nesmí. (Dvořák, 2005, s. 40)

Podmínky pro získání bankovní licence:

- Sídlo budoucí banky se musí nacházet na území České republiky
- Průhledný a nezávadný původ základního kapitálu
- Nutnost splacení základního kapitálu v plné výši, která je stanovena na minimálních 500 milionů Kč, přičemž minimálně tato výše musí být splacena v penězích.
- Způsobilost osob s kvalifikovanou účastí
- Personální zajištění – odborná způsobilost vedoucích pracovníků banky, kteří zastávají řídicí funkce a je s nimi spojena určitá míra rozhodovacích pravomocí a odpovědnosti
- Technické a organizační předpoklady pro výkon navrhovaných činností banky
- Obchodní plán – reálné ekonomické kalkulace, které jsou v souladu s navrhovanou strategií banky
- Průhlednost skupiny s úzkým propojením, čímž se rozumí vztah mezi dvěma a více osobami, ve kterém má jedna z osob na druhé přímý nebo nepřímý podíl alespoň 20% a to buď na základním kapitálu, nebo na hlasovacích právech. Další možností je vztah, při kterém jedna osoba druhou ovládá, nebo jsou dvě a více osob ovládány stejnou osobou (Dvořák, 2005, s. 40-41)

2 FUNKCE BANK

Banky jsou v podstatě podniky, které se však od ostatních odlišují řadou různých specifických rysů. Mají totiž v moderní ekonomice nenahraditelný význam. (Revenda, 2012, s. 86) Při vymezení základních funkcí bank je třeba vycházet z ekonomických funkcí, které banky plní, zároveň je třeba brát v úvahu národohospodářský a podnikohospodářský aspekt. (Dvořák, 2005, s. 29)

2.1 Funkce bank z národohospodářského hlediska

V tom nejširším slova smyslu lze za základní funkci bank považovat zprostředkování pohybu peněžního kapitálu napříč různými subjekty v dané ekonomice. Samozřejmě platnost této definice je do značné míry ovlivněna ekonomickým systémem dané země a platí pro tržní ekonomiky, jelikož v centrálně plánovaných ekonomikách dochází ke značné deformaci standardních funkcí bank. (Dvořák, 2005, s. 30)

- Finanční zprostředkování: V užším pojetí lze definovat jako získávání volného kapitálu od věřitelů a jeho poskytování dlužníkům. Toto zprostředkování banky samozřejmě provádí na ziskovém principu. Získaný kapitál se snaží umísťovat tam, kde přináší nejvyšší výnos očištěný o rizikovou přírážku. (Revenda, 2012, s. 87)
- Emise bezhotovostních peněz: Centrální banka je jedinou institucí, která může emitovat hotovostní peníze. Bezhotovostní peníze však může do jisté míry emitovat také komerční banka. Samozřejmě při těchto operacích musí banky udržovat stanovenou likviditu a kapitálovou přiměřenost. (Revenda, 2012, s. 87)
- Provádění platebního styku: Platební styk lze definovat jako vztah mezi plátcem a příjemcem platby, při kterém dochází k převodu peněžních aktiv, peníze při tom plní jednu ze svých základních funkcí – platební funkci. Jednou ze základních podmínek fungující moderní tržní ekonomiky je rychlý, bezpečný a relativně levný platební styk. Banky hrají při platebním styku v moderních zemích nezastupitelnou roli, i když na trhu existují další instituce (jako například pošty), které je dokáží částečně nahradit. V současné době samozřejmě převládá bezhotovostní platební styk, který je rychlý, bezpečný a levný, právě díky zapojení obrovského počtu klientů. (Polouček, 2006, s. 141)
- Zprostředkování finančního investování: V posledních desetiletích jsme ve vyspělých zemích svědky tendencí nárůstu pohybu kapitálu realizovaného prostřednic-

tvím cenných papírů na finančním trhu. Děje se tak právě na úkor spořicíh bankovních produktů. Pro banky však tento jev není ani zdaleka likvidační, jelikož se hrávají významnou roli při zprostředkování takového investování. Na jedné straně pro své klienty provádí emise cenných papírů, na druhé straně pak realizují jejich nákupy drobnými investory, včetně úschovy těchto cenných papírů. Tímto investičním zprostředkováním se kromě různých soukromých subjektů zabývají samozřejmě všechny větší banky u nás. (Dvořák, 2005, s. 36) Za zmínku stojí například RM-systém od Fio banky se službou „Máster účet“, na tomto účtu se ukládají nakoupené cenné papíry (namísto Centrálního depozitáře cenných papírů) a banka automaticky zajišťuje výplatu dividend. (Fio banka, © 2014)

2.2 Funkce bank z podnikohospodářského hlediska

Z tohoto pohledu jsou banky podniky, které poskytují bankovní produkty. Ve srovnání s klasickými podniky však mají řadu specifických rysů. Hlavním rysem je právě důvěra klientů, kteří bance svěřují své peníze. Z makroekonomického hlediska banky rozhodují o alokaci významné části kapitálu v ekonomice. Z mikroekonomického hlediska je důležité si uvědomit, že většina subjektů, které do banky vkládají peníze, nedokáže přesně zhodnotit zdraví takové banky. Proto je zde velký tlak na kontrolu stability bank, nejen jejich akcionáři, ale také nějakou nadřazenou institucí, jako je centrální banka. (Dvořák, 2005, s. 30)

3 DRUHY BANK

Z historického hlediska rozlišujeme 2 hlavní druhy bank, které byly po staletí utvářeny řadou hospodářských, politických a společenských faktorů:

- Německý typ – v tomto typu se banky zaměřují na poskytování všech bankovních produktů včetně obchodování s cennými papíry.
- Angloamerický typ – charakterizován oddělením klasických bankovních produktů od investičního bankovníctví. Toto oddělení je následkem globální hospodářské krize v letech 1929–1931, tedy reakcí na černý pátek na Wall Street v roce 1929. V USA byl tento standart povinně zaveden v roce 1933 přijetím tzv. Glass-Steagallova zákona. (Král, 2009, s. 41–43) Ani toto oddělení však nezabránilo dalším propadům. Například 19. října roku 1987 došlo k největšímu jednodennímu propadu akcií v historii, kdy Dow Jonesův index klesl o více než 500 bodů a tento den je označován jako „černé pondělí“. Tento zákon byl nakonec zrušen Gramm-Leach-Bliley zákonem v roce 1999. (Kidwell, David S., 2012, s. 99, 585)

Další možné rozdělení je podle primárního zaměření dané instituce na cílovou skupinu:

- Retailově zaměřené banky – zaměřené na běžného spotřebitele
- Whole sale – banky zaměřené na korporátní klienty
- Internacionálně (mezistátně) zaměřené banky (Král, 2009, s. 41)

3.1 Obchodní banky

Historicky se jedná o nejstarší druh bank, které se ve středověku zabývaly především de-
pozitními a směnářskými operacemi, dále poskytovaly obchodní úvěry kupcům a pomo-
cí úvěrů podporovaly rozvoj manufakturní a později především průmyslové výroby. (Král,
2009, s. 44)

Jedná se o univerzální banky. Fyzickým i právnickým osobám nabízí možnost vložení
vkladů, poskytování úvěrových služeb, zprostředkování kapitálových obchodů a samozře-
jmě také zajištění platebního styku a to jak uvnitř státu, tak také se zahraničím. Současným
trendem v bankovníctví je vznik tzv. velkobank. Ty svým klientům poskytují veškeré zná-
mé bankovní produkty, mají velké množství poboček a zaměstnávají velké množství za-
městnanců. (Belás, 2013, s. 59) Mezi hlavní představitele velkobank můžeme zařadit na-

příklad německou Deutsche Bank nebo švýcarskou Union Bank of Switzerland. (Král, 2009, s. 44-45)

3.2 Pobočky zahraničních bank

Jedná se v podstatě o klasickou banku, která je vlastněna silnou zahraniční bankovní institucí. Tato instituce zde může vystupovat nejen svým jménem, ale také zde může vybudovat novou značku, obvykle spíše koupit domácí banku se silnou značkou, pod kterou dále vystupuje. Za příklad můžeme dát rakouskou ERSTE a Českou spořitelnu. (Král, 2009, s. 45)

Jednou z forem pobočky zahraniční banky může být společný podnik, tzv. joint venture. Na kapitálu dané zahraniční banky se zde podílí také jiní investoři. (Král, 2009, s. 45)

3.3 Investiční banky

Investiční banky získávají zdroje pro svou činnost pomocí pasivních obchodů formou nákupu dlouhodobých vkladů od jiných bank, fyzických či právnických osob, popřípadě emitováním vlastních dluhopisů. Tyto zdroje investuje do střednědobých a dlouhodobých půjček. Zprostředkovává také obchody s cennými papíry, finančními deriváty a dalšími obchodovatelnými nástroji. Zdrojem zisku jsou poplatky a provize. Investiční banka podstupuje především tržní riziko. (Belás, 2013, s. 59)

Tyto banky patří k velmi aktivním účastníkům na finančním trhu. Investují s cílem diverzifikovat aktiva a tím snížit riziko svého portfolia. Investiční bankovníctví je podstatně méně závislé na výši a vývoji jak úrokových sazeb, tak úrokové marže, než je tomu u komerčního bankovníctví. Samozřejmě jistý vliv úrokových sazeb zde je. Pokud začnou úrokové sazby klesat, firmy mají tendence refinancovat své dluhy, případně se více zadlužovat a emitují tak více obligací. To znamená pro investiční banky vyšší příjmy, jelikož jejich hlavním příjmem jsou poplatky a provize. Růst úrokových sazeb v 90. letech 20. století však ukázal, že investiční banky musí hledat také jiné zdroje příjmů. Pokles poplatků a provizí z obchodů si investiční banky stále častěji kompenzují vlastním obchodováním s cennými papíry. Tyto aktivity jsou však daleko rizikovější, což je projevilo při finanční krizi v druhé polovině roku 2008. (Polouček, 2009, s. 300-302)

Investiční bankovníctví prochází v posledních letech výraznou proměnou. Proces deregulace vedl v některých zemích ke zrušení fixních poplatků a tím konkurenčnějšímu prostře-

dí. Dochází zde také k velmi rychlé globalizaci, která se týká dlužnických i vlastnických cenných papírů. Investoři i investiční banky vítají možnosti diverzifikace svého investičního portfolia, jelikož snižuje nebezpečí výrazných změn příjmů. (Polouček, 2009, s. 301)

U nás vznikla investiční banka až po roce 1948 při přechodu na centralizovaný bankovní systém. Předmětem její činnosti byla především kontrola investiční výstavby v zemi. Tato banka byla po revoluci nakonec sloučena s Poštovní bankou a následně jako IPB spojena s ČSOB. (Belás, 2013, s. 59)

3.4 Hypoteční banky

Jedná se o specializované instituce zaměřené na poskytování úvěrů zajištěných nemovitým majetkem. První hypoteční banky vznikly v Anglii, kde se šlechta v případě potřeby peněz chránila proti lichvářům tímto typem půjček. (Král, 2009, s. 49)

V současné době se tento typ úvěrů využívá zejména při stavbě, či nákupu bytových budov, případně také v případě průmyslové výstavby. Tento typ úvěru může poskytovat kromě hypotečních bank také univerzální komerční banka s oprávněním. (Král, 2009, s. 50)

Hypoteční banky získávají peněžní zdroje jednak z přímých vkladů stádatelů a dále z emisí zástavních listů, případně vlastních obligací. Zástavních listů a obligací je zde často využíváno zejména z důvodů vysoké stability, co se splatnosti těchto zdrojů týče. Tato splatnost se zpravidla pohybuje mezi 15 a 30 lety. V případě přebytku likvidity umísťují volné zdroje na mezibankovních trzích s cílem maximalizace zisku. Z důvodů potřeby bezpečnosti těchto institucí jsou tyto operace však přísně regulovány. (Král, 2009, s. 50)

V zájmu udržení konkurenceschopnosti se dnes čistě hypoteční banky prakticky nevyskytují a orientují se i na další druhy bankovních služeb. (Král, 2009, s. 50)

3.5 Spořitelny

První spořitelny byly založeny na myšlence shromáždění vkladů drobných stádatelů, spojit je a uložit v bance. Úrokový výnos z nich byl následně rozdělen mezi jednotlivé podílníky. Zá vazky spořitelen mají tradičně formu depozit, jedná se především o vkladní knížky, termínované vklady, spořicí účty a vkladové listy. (Belás, 2013, s. 60) Jedná se tedy většinou o termínovaná depozita, která jsou relativně stabilní. Spořitelny také využívají i jiné druhy financování jako jsou prodej obligací a zajištěné hypotéky. Aktiva jsou obvykle

velmi diverzifikovaná, často se jedná o hypotéky, které jsou však většinou pojištěné, dále se jedná o poskytování komunálních úvěrů, obligace velkých firem a samozřejmě také státní dluhopisy, jejichž prostřednictvím financují státní dluh. (Polouček, 2009, s. 305-307)

Specifickým druhem spořitelny jsou stavební spořitelny. Ty spravují nashromážděné finanční prostředky na základě smlouvy o stavebním spoření. Garantují klientovi, že po splnění předem známých podmínek bude mít nárok na získání úvěru určeného výhradně na bydlení. Tyto úvěry jsou poskytovány za pevnou a zpravidla velmi výhodnou úrokovou sazbu. (Polouček, 2009, s. 308)

3.6 Spořitelní a úvěrová družstva

První zmínka o těchto typech finančních institucí se datují a počátek 19. století v Anglii a o 50 let později v Německu. Jejich původním cílem nebylo dosahování zisku, ale zprostředkovávat svým členům úvěry. Jako průkopník tohoto sektoru je označován Herman Schulze-Delitzsch, jehož úvěrový spolek poskytoval sdruženým řemeslníkům úvěry a ručil za provozování jejich živnosti. V Čechách je vznik úvěrových družstev spojován s Cyrilem Kampelíkem, který sdružoval drobné obchodníky a zemědělce. Po jeho vzoru se také těmito institucím u nás přezdívá „kampeličky“. (Belás, 2013, s. 62)

V České republice zažily kampeličky značný boom v 90. letech 20. století. Od té doby však jejich počet neustále klesá až na současný počet 12. (Bankovnípoplatky.com, 2014) Výhledově se však tento pád nejeví jako konečný. Po nedávném odejmutí licence Metropolitanu spořitelnímu družstvu, které bylo největší institucí tohoto typu u nás, se pozornost obrací k WPB Capital, kterému po 11 měsících předběžného opatření ČNB prozatím nepravomocně odebrala licenci. (WPB Capital, 2014)

V minulosti jste byli svědky transformace úspěšných úvěrových družstev v klasické bankovní subjekty. Tímto způsobem vznikly například Volksbank a Raiffeisenbank, které působí také na českém trhu. U nás se jedná například o Fio banku. (Belás, 2013, s. 63)

4 BANKOVNÍ OBCHODY

4.1 Aktivní obchody bank

Jedná se o peněžní operace, jak už název napovídá, na straně aktiv. Jejich prostřednictvím banky získávají výnosy. Aktiva bank můžeme rozdělit ideálně z pohledu likvidity:

- Primární aktiva – často nazývaná jako primární rezervní aktiva, jedná se o aktiva s nejvyšší likviditou. Komerční banky mají značnou část peněz právě v tomto druhu aktiv, aby mohly vyrovnávat případnou zvýšenou poptávku po penězích. Toto množství závisí především na struktuře vkladů klientů, přesněji době jejich splatnosti. Právě z toho důvodu jsou pro banky výhodnější termínované vklady klientů. Z důvodu nízkého zhodnocení je v zájmu banky držet množství primárních aktiv na nízké úrovni. Mezi primární aktiva řadíme hotovost, rezervy u centrálních i komerčních bank a proplacené šeky. (Polouček, 2006, s. 361-362)
- Sekundární aktiva – rozhodujícím požadavkem na jejich kvalitu je možnost přeměnit je do hotovostní podoby rychle a s minimální ztrátou. Právě kvůli minimální ztrátě zde nezařazujeme akcie ani obligace, jelikož jejich ceny na finančním trhu mohou značně kolísat. Banky při řízení těchto aktiv musí počítat jak se sezónními výkyvy, tak také hospodářským cyklem. Mezi tato aktiva řadíme pokladniční poukázky, bankou akceptované směnky, komerční papíry a depozitní certifikáty. (Polouček, 2006, s. 366-367)
- Úvěry – jedná se o poskytnuté peněžní částky určitým subjektům na přesně stanovenou dobu a za dohodnutou cenu, kterou je úrok. Bankovní úvěry představují kvalitativní transformaci peněz, protože transformují volné peníze na aktivní, díky jejichž investici dochází k akceleraci ekonomického růstu. Úvěry mají zpravidla velmi nízkou likviditu, která závisí na produktovém portfoliu banky. Ta je však vykoupena vysokou ziskovostí, úrokové výnosy obvykle představují 80% výnosů bank. Vysoká ziskovost je samozřejmě spojena s vysokou mírou rizika. Úvěry představují největší část aktiv, obvykle se na aktivech podílí zhruba 70%. (Belás, 2013, s. 362-364)
- Finanční investice – jsou relativně novým produktem v oblasti finančního a bankovního podnikání. Ještě do 60. let 20. století zde byly především pouze primární a sekundární aktiva a úvěry. Právě od poloviny 60. let začala nabývat na síle investice do bezpečných a výnosově stabilních cenných papírů, od začátku 80. let se

s nástupem technologií zajišťujících sdílení dat v reálném čase začaly objevovat spekulativní cenné papíry, které zajišťují v případě úspěchu mimořádné zisky. Jelikož některé cenné papíry jsou vysoce rizikové, orgány bankovního dohledu v některých zemích neumožňují nebo výrazně omezují peněžní ústavy v investicích do těchto produktů v zájmu zachování stabilní bankovní soustavy. (Král, 2009, s. 102–103)

Podle České národní banky vykazují české banky velmi dobrou pozici, co se likvidity týče. V současnosti dosahuje krytí klientských vkladů rychle likvidními aktivy více než 45 %. Zároveň se poměr úvěrů ke vkladům pohybuje kolem úrovně 80 %, což je jedna z nejnižších hodnot v Evropské unii. (ČNB, 2014)

Belás člení bankovní aktiva podle účelu jejich použití na oběživo, rezervy (vklady v centrální bance a u komerčních bank), cenné papíry (nakoupené státní a komerční cenné papíry), úvěry, hmotný a nehmotný investiční majetek (stroje, zařízení a technologie potřebné pro bankovní činnost). (2013, s. 362)

4.2 Pasivní obchody bank

Pasivní bankovní obchody jsou obchody s klienty, ale také rozhodnutí akcionářů, díky kterým komerční banka získává finanční prostředky (peněžní zdroje) pro svou činnost. Cílem těchto obchodů je získat dostatečné množství zdrojů pro financování aktivních bankovních obchodů při zachování optimální kapitálové struktury. (Belás, 2013, s. 401)

Strukturu pasiv komerčních bank tvoří obvykle z pěti procent vlastní kapitál (peněžitě vklady akcionářů, podřízený dluh a nerozdělený zisk) a zbylých 95 % kapitál cizí (peněžitě vklady klientů banky – tzv. depozita, úvěry od komerčních bank a centrální banky). (Belás, 2013, s. 401)

4.2.1 Vlastní kapitál komerčních bank

Obecně se má vzato, že z vlastního kapitálu by mělo být financováno vybavení banky potřebné pro její činnost, jako jsou budovy, vybavení, technologie nebo třeba bankomaty. Nejdůležitějším úkolem vlastního kapitálu banky je ochrana před platební neschopností.

Dalším aspektem je důvěra v banku. Stejně jako u společností pohybujících se v jiných oborech i zde platí, že čím vyšší vlastní kapitál, tím lépe. Případné razantní snížení hodno-

ty vlastního kapitálu může mít neblahý vliv na důvěryhodnost banky, přičemž není třeba připomínat důležitost důvěry klientů. (Belás, 2013, s. 402)

4.2.2 Cizí kapitál komerčních bank

Cizí kapitál komerčních bank představuje peněžní zdroje získané pasivními obchody. Může se jednat o půjčky od komerčních bank na mezibankovním trhu nebo také půjčky od centrální banky. Převážná část těchto zdrojů však pochází od drobných věřitelů ve formě vkladových produktů. (Belás, 2013, s. 416)

Tyto zdroje banka používá při aktivních obchodních operacích. Právě úrokové výnosy jsou hlavním příjmem bank a zdaleka nejvíce se podílí také na zisku.

Zvyšování podílu cizího kapitálu vede obecně k vyšší ziskovosti banky, což se výnosů na vlastní kapitál týče. Zároveň však také k vyšší rizikovosti banky, ta souvisí s klesající solventností banky. Za předpokladu dokonalého tržního prostředí a dobré informovanosti věřitelů bude zároveň narůstat požadavek na výnos, což povede k nárůstu nákladů na tento kapitál. Samozřejmě i zde platí působení finanční páky, která nám říká, že pokud je výnos na celkový kapitál vyšší, než jsou náklady na cizí kapitál, vyplatí se zvyšování podílu tohoto kapitálu. Zde jsou však banky limitovány regulacemi v podobě kapitálové přiměřenosti, která stanovuje minimální výši vlastního kapitálu s ohledem na rizikovost svých aktiv. (Dvořák, 2005, s. 78)

4.3 Bilančně neutrální obchody

Jedná se o obchody, které se neodrážejí v bilanci banky, jelikož se banka při těchto obchodech nenachází ve dlužnickém ani věřitelském postavení. Výnosem těchto obchodů nejsou úroky, ale různé poplatky a provize. Přestože je část těchto obchodů ztrátová, často je banka provozuje za účelem udržení stávající klientely, případně získání nových zákazníků. Navíc je často na základní produkty navázána nabídka dalších služeb, už zpoplatněných. Za příklad lze považovat poradenské služby, služby v oblasti platebního styku, případně zprostředkování operací na finančním trhu. (Ptatscheková a Dittrichová, 2013, s. 44)

5 ŘÍZENÍ BANKOVNÍCH RIZIK

S každou aktivitou banky je naprosto nevyhnutelně spojena určitá míra rizika. Banky se při své činnosti setkávají s velkým množstvím rizik, která mohou významně ovlivnit jejich hospodaření. Řízení rizik je oblast, do které banky investují obrovské množství času a prostředků. Samozřejmě banky jako každý ekonomický subjekt usilují o maximalizaci zisku, což však s sebou přináší určitá rizika. Pokud by se banky chtěly rizika výrazným způsobem omezit, znamenalo by to pro ně pokles ziskovosti. Banky proto hledají vhodný kompromis mezi rizikovostí a ziskovostí. (Kašparovská, 2006, s. 71)

Řízení bankovních rizik není pouze otázkou banky samotné. Nad tímto řízením rizik provádí přísný dohled také regulátor, tedy Česká národní banka. Právě v opatření České národní banky je použito členění jednotlivých bankovních rizik.

5.1 Úvěrové riziko

Historicky nejstarší a nejvýznamnější riziko. Spočívá v nejistotě, zda klient uhradí svůj závazek včas a v plné výši. Oblast bankovních produktů spojených s bankovním rizikem je velmi různorodá. Toto riziko je spojeno nejen s klasickými úvěry bankovním klientům, ale týká se také obchodů na kapitálových trzích, jako jsou emisní a termínované obchody, opční obchody apod. (Kašparovská, 2006, s. 73)

Dle opatření ČNB č. 2/2004 Sb. Je úvěrové riziko definováno jako riziko ztráty banky vyplývající ze selhání smluvní strany tím, že nedostojí svým závazkům podle podmínek smlouvy, na základě které se banka stala věřitelem. (Kašparovská, 2006, s. 71)

Banky dnes mají různé interní způsoby měření bonity klienta pomocí ratingu, ať už vnitřního nebo vnějšího. Snahou banky je samozřejmě toto riziko minimalizovat, ať už výší úroku, způsobem zajištění, tvorbou rezerv nebo vůbec rozhodnutím o realizaci takového obchodu. (Kašparovská, 2006, s. 75)

5.2 Úrokové riziko

Je spojeno se změnami tržních úrokových sazeb a projevuje se negativním dopadem těchto změn na změnu úrokového výnosu nebo na tržní hodnotu kapitálu banky. Cílem řízení tohoto rizika je právě jeho minimalizace při zajištění dostatečného úrokového výnosu. Tento výnos tvoří tzv. čistá úroková marže, což je rozdíl mezi nákladovými a výnosovými úroky. (Kašparovská, 2006, s. 91)

Čistá úroková marže umožňuje přesné srovnání výkonnosti bank. Na trhu zpravidla platí, že velké banky mají výhodu důvěry klientů, díky čemuž jsou její nákladové úroky zpravidla velmi nízké, což vede k vysoké výkonnosti těchto bank. (Kašparovská, 2006, s. 91)

5.3 Riziko likvidity

Toto riziko představuje situaci, kdy banka nebude mít dostatek finančních volných finančních prostředků na pokrytí svých splatných závazků. Udržení trvalé platební schopnosti je jednou z nejdůležitějších podmínek, které jsou na banku kladeny. Jestliže banka nedisponuje dostatečnou likviditou, může být v jistých případech nucena prodávat rychle svá aktiva, tedy zpravidla pod cenou. Pokud se banky nechtějí dostat do problémů, musí být likvidní v každém okamžiku. (Kašparovská, 2006, s. 129-130)

Centrální banka reguluje podnikání bank pomocí tzv. pravidel likvidity. Ty stanovují bankám závazné vztahy mezi určitými položkami aktiv a pasiv, obvykle podle jejich splatnosti. Tato pravidla mohou bankám určovat například minimální výši likvidních prostředků, určitá omezení týkající se poskytování úvěrů, případně obchodování s cennými papíry. (Kašparovská, 2006, s. 130)

5.4 Operační riziko

Pro tento druh rizika není jednotná definice, obecně se však jedná o riziko ztrát vlivem lidského faktoru, selhání systémů banky, nebo vliv vnějších událostí jako je riziko ztráty dobré pověsti banky. (Belás, 2013, s. 293)

6 RETAILOVÉ BANKOVNÍ PRODUKTY

Svou podstatou můžeme bankovníctví zařadit do kategorie služeb nemateriální povahy. Pro jejich hodnotu jsou totiž rozhodující nemateriální faktory. Bankami poskytované služby, které zákazníkům nabízejí často za poplatek, nazýváme bankovní produkty. (Dvořák, 2005, s. 252)

Každý produkt obsahuje souhrn určitých parametrů, které jsou předem kvantifikovatelné (úroky, poplatky apod.), i když často nelze ani vyloučit jejich změna v budoucích obdobích. Kvalita každého bankovního produktu je determinována nejen jeho vlastností a základními charakteristikami, ale také do značné míry subjektivním pohledem každého jednotlivého klienta. Tím je také výrazně ovlivněn proces koupě daného produktu. Klient očekává určitý produkt, banka mu jej poskytne a celý proces je uzavřen porovnáním očekávaného a poskytnutého produktu, který klient vnímá opět subjektivním pohledem. Cílem banky je v tomto případě dosáhnout u klienta dojmu, že kvalita poskytnutého produktu je vyšší, než byla ta očekávaná. (Belás, 2013, s. 333-334)

Kvalita bankovních služeb představuje jakýsi pojem, který zahrnuje sociální, psychologické a další aspekty. Z tohoto důvodu je řízení kvality služeb a komunikace se zákazníky mimořádně náročný proces. V současném silně konkurenčním prostředí je třeba na řízení kvality bankovních služeb, jinak řečeno bankovních produktů věnovat maximální pozornost. Tím je myšleno nejen stanovování klíčových parametrů produktů, ale i drobných detailů, které mohou hrát při rozhodování klientů důležitou roli. Subjektivní vnímání kvality bankovních produktů klienty může být negativně ovlivněno právě nezvládnutím detailů, které však mohou klienti banky považovat za podstatné. Komerční bankovníctví představuje právě takové odvětví, které brilantně zvládá proces řízení kvality poskytovaných služeb. (Belás, 2013, s. 334)

Retailové bankovníctví oproti tomu privátnímu představuje sice daleko nižší částky, ale mnohem vyšší počet účastníků, kteří jsou zpravidla méně nároční.

Retailové bankovní produkty můžeme rozdělit podle vztahu klienta a banky na:

6.1 Platebně zúčtovací produkty

Platební styk představuje hotovostní a bezhotovostní peněžní platby mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Tento transfer představuje proces platební operace, při níž peníze

změní svého majitele. Při tomto transferu hraje banka roli jakéhosi prostředníka. (Belás, 2013, s. 434)

Fungující platební systém je základem nejen bankovníctví, ale celé moderní ekonomiky. Důležitými předpoklady jsou dostatečné množství peněz v ekonomice a vysoká technická úroveň daných platebních systémů zaručující zejména její bezpečnost. (Belás, 2013, s. 343)

Nástroje platebního styku můžeme rozdělit z hlediska formy plateb na:

6.1.1 Hotovostní platební styk

Je uskutečňován hotovostními formami peněz (bankovky a mince). Množství hotovostních peněz v ekonomice určuje Česká národní banka prostřednictvím komerčních bank. Hotovostní peníze mají hned několik specifíků. Výhodou je, kromě jisté anonymity při platbě v hotovosti, zejména jednoduchost a jistota, že s nimi lze platit prakticky všude a v reálném čase. Nevýhodou je prakticky nevystopovatelnost při krádeži, případně ztrátě a možnost jejich padělání. Podle § 3 zákona č. 254/2004 Sb. Je v České republice omezení pro platby v hotovosti na maximální hranici 350 000,- Kč. Další nevýhodou je z pohledu státu jejich poměrně rychlé opotřebení. Podle České národní banky je průměrná životnost bankovky pouze 3–4 roky, mince vydrží v oběhu desítky let. O výrobu nových bankovek se stará Státní tiskárna cenin, což je právnická firma s majetkovou účastí státu. Ke konci roku 2013 bylo v České republice 2,25 miliard bankovek a mincí s celkovou nominální hodnotou 440 miliard korun českých. (ČNB, 2011)

6.1.2 Bezhotovostní platební styk

Tyto platby se odehrávají čistě bez využití hotových peněz prostřednictvím bankovních účtů a dalších nástrojů. Bezhotovostní platební styk můžeme členit podle počtu bank, které jsou do tohoto procesu zapojeny na vnitrobankovní platební styk, který je uskutečněn v rámci účtů jedné banky a vyznačuje se svou rychlostí, která se může v závislosti na bance počítat i v minutách. Dále existuje mezibankovní platební styk, který probíhá v rámci všech bank na trhu, ať už v národním nebo mezistátním měřítku. (Belás, 2013, s. 440)

Nástroje bezhotovostního platebního styku:

- Příkazy k úhradě/inkasu – nejpoužívanější nástroj platebního styku. Příkaz k úhradě je pokyn bance, jež podává klient písemnou nebo elektronickou formou. Příkaz

k inkasu se liší tím, že kromě souhlasu majitele účtu je zde potřeba také souhlas příjemce platby, děje se tak zejména u dodavatelů služeb nebo zboží, kteří mají často výsadní postavení na trhu a vyžadují od klientů, aby si předem stanovené částky mohli zinkasovat z účtu odběratele. (Král, 2009, s. 219-221)

- Platební karty – představují moderní nástroj platebního styku. Lze ji definovat jako technický prostředek sloužící k disponování s peněžními prostředky na účtu ať už formou platby v obchodech, tak také možností výběru hotovosti z bankomatu. Za zmínku stojí také služba CashBack, která umožňuje u vybraných obchodníků při nákupu zboží nad 300,- Kč výběr hotovosti až do výše 1500,- Kč na místě zdarma. Tuto službu v současné době podporuje celá řada obchodníků, jako jsou řetězce Albert a Coop, dále například čerpací stanice EuroOil. V poslední době zažívá rozmach bezkontaktní platební technologie, která umožňuje platit kartou pouhým přiložením k terminálu bez nutnosti zadávat PIN kód do výše 500,- Kč, při platbě nad tuto hranici je zákazník požádán o zadání tohoto kódu. (MasterCard, © 2012) Platební karty dělíme na tzv. debetní karty – jedná se o nejrozšířenější druh platebních karet, kdy klient disponuje pouze svými vlastními finančními prostředky. A tzv. kreditní karty, u kterých může klient čerpat prostředky až do mínusu, kde využívá prostředky banky zpravidla do určitého limitu, je také pravidlem, že pokud klient v brzké době takovýto závazek splatí, je úrok nulový. V opačném případě zde naskakuje předem stanovená úroková sazba, která je však obvykle velmi vysoká.
- Šeky – jedná se o bezpodmínečný příkaz, kterým výstavce šeku přikazuje bance zaplatit stanovenou částku osobně na šeku uvedené, nebo jeho majiteli. Jedná se o převoditelný cenný papír. V tuzemském platebním styku se šeky prakticky nepoužívají. (Belás, 2013, s. 442)
- Směnky – ve své podstatě se jedná o úvěrový nástroj platebního styku. Používá se poměrně hojně jak v tuzemském, tak také zahraničním platebním styku. Směnka je převoditelný cenný papír, ve kterém se vystavovatel zavazuje, popřípadě určí třetí osobu k zaplacení příslušné částky stanovené na směnce v čas určený na směnce a na stanoveném místě. Každá směnka musí obsahovat přísné formální náležitosti stanovené zákonem, jinak je směnka neplatná. (Belás, 2013, s. 442)
- Dokumentární inkasa a dokumentární akreditivy – jedná se o nástroje zahraničního platebního styku, které se využívají pro zajištění bezpečného obchodu mezi vývoz-

cem a dovozcem. Dokumentární inkaso se používá zpravidla při určité míře důvěry mezi obchodními partnery, zatímco bezpečnější dokumentární akreditiv je využíván velmi často v nestabilním ekonomickém prostředí. (Belás, 2013, s. 443)

6.2 Vkladové produkty

Z pohledu banky se jedná o závazek vůči svému klientovi splatit svěřenou částku na požádání, případně k určitému datu podle vzájemně uzavřené smlouvy. Všechny tyto produkty představují pro banku určitý náklad, ať už se jedná o prosté náklady na technické vybavení, mzdy pracovníků, případně nákladový úrok spojený s uložením peněz v bance. Na druhé straně pomyslné mince stojí výnosová stránka banky spojená s poplatky za nakládání s takovými prostředky klientem a zejména se jedná o hlavní zdroj finančních zdrojů pro bankovní sektor. Takto získané finanční zdroje banka investuje na finančním trhu, popřípadě půjčuje klientům s určitou úrokovou marží. (Belás, 2013, s. 401)

Z pohledu klienta se jedná o vysoce bezpečný způsob uložení volných finančních prostředků, kterým takto v podstatě nehrozí odcizení. Navíc banky klientovi poskytují určitý výnos formou úroků z takto uložených peněz, díky čemuž může klient do značné míry eliminovat vliv inflace na jeho úspory. V neposlední řadě se samozřejmě možnost bezhotovostního platebního styku, který poskytuje kromě bezpečí také značné pohodlí při nakládání s těmito prostředky.

6.2.1 Běžný účet

Běžný účet lze považovat za nejzákladnější bankovní produkt, který obvykle stojí na samotném počátku vztahu mezi bankou a klientem. Spokojený klient využívající bankovní účet je potencionálně také uživatel dalších bankovních produktů. Běžné účty slouží klientům k dočasnému uchování peněžních prostředků v potřebné míře a k provádění bezhotovostního platebního styku. (Dvořák, 2005, s. 260–261)

Základem pro zřízení běžného účtu je uzavření „smlouvy o zřízení a vedení běžného účtu“ v písemné formě. Při zakládání běžného účtu je také potřeba legitimace formou předložení občanského průkazu u fyzické osoby a předložením výpisu z obchodního rejstříku u právnické osoby. Pro banku je legitimace klienta důležitá zejména z důvodu případného prozkoumání bonity klienta. Při založení běžného účtu předkládá majitel účtu bance také podpisový vzor, přičemž disponovat s účtem mohou pouze osoby uvedené na podpisovém vzoru. Osoby, které na podpisovém vzoru uvedeny nejsou, mohou nakládat s peněžními

prostředky na účtu pouze na základě smlouvy za podmínek uvedených ve smlouvě. (Dvořák, 2005, s. 262–266; Král, 2009, s. 123–124)

V nedávných letech bylo možno pozorovat trend odklonu od tradičních běžných účtů. Mnohem častěji banky nabízí v základu celé balíčky produktů, které kromě tradičního běžného účtu obsahují služby elektronického bankovníctví, platební karty, spořicí účty apod. (Ptatscheková a Dittrichová, 2013, s. 51)

Vzájemný vztah mezi bankou a klientem přesně vymezují nějaká ustanovení zákona o bankách, zejména úprava bankovního tajemství a pojištění depozit. Banka je také povinna přijímat na účet veškeré peněžité vklady a bezhotovostní platby v měně, na kterou účet zní. (Dvořák, 2005, s. 267)

Hlavním motivem klientů pro vytváření běžných účtů je možnost provádění bezhotovostního platebního styku. Z pohledu banky se jedná o relativně levný zdroj finančních prostředků vykoupený o poměrně vysoké náklady s tím spojené. Úroková citlivost takových vkladů je poměrně nízká, jelikož se úroky obvykle blíží nule, což samo o sobě značí značnou stabilitu i v případech výraznějších výkyvů úrokových sazeb na trhu. Výhodnost vkladů na viděnou při vysokém počtu klientů z pohledu banky vyplývá také z tzv. sedliny, což je jakási minimální výše vkladů na viděnou, která při určité fluktuaci výběrů a vkladů stále zůstává na účtech banky. Stabilita takové sedliny logicky roste s počtem a různorodostí klientů, samozřejmě za předpokladu stabilní ekonomické situace a důvěry v bankovní sektor. (Dvořák, 2005, s. 271–272)

6.2.2 Úsporné vklady na viděnou

Jedná se o vkladový účet s vyšší úrokovou sazbou, než u běžného účtu, kterým však klasický běžný účet nelze nahradit, jelikož u něj nelze využít SIPO platby ani inkaso a obvykle bývá spojen pouze s jedním externím účtem. Často bývá využíván klienty ke spoření s pravidelnými intervaly vkladů. Část bank zde nabízí tzv. pásmové úročení, kdy je úroková sazba závislá na množství finančních prostředků. Zejména u bank, které nabízí atraktivní zhodnocení s výší vkladu, dochází k poklesu úrokové sazby. Děje se tak z důvodu toho, že pro banku není příliš žádoucí přijímat vysoké vklady splatné na viděnou, jelikož v takovém případě je princip sedliny značně limitován. Právě kvůli tomu je daleko výhodnější z pohledu banky přijímat více menších částek. Pro klienta mají tyto vklady výhodu rychlé dostupnosti finančních prostředků a úrok, který se však zpravidla pohybuje kolem 0,5 % ročně. (Král, 2009, s. 129–130)

6.2.3 Termínovaný vklad

Termínované vklady jsou zpravidla sjednány na vyšší a neměnnou částku, která je bance k dispozici na předem stanovenou dobu. Doménou těchto vkladů je vysoká úroková sazba, ta je obvykle přímo úměrná době, po kterou je klient ochoten se finančních prostředků vzdát a také její výši. Obvykle je zde stanoven také minimální vklad pohybující se kolem hranice 30 000,- Kč. (Král, 2009, s. 132–134)

Pro banku představují termínované vklady důležitý a mimořádně výhodný zdroj financování z důvodu nízkých obslužných nákladů a zejména možnosti přesně naplánovat výši držené likvidity. (Revenda, 2012, s. 107)

6.2.4 Stavební spoření

Stavební spoření je naprosto specifický způsob spoření. Jeho podstatou je naspoření předem sjednané cílové částky na postavení, rekonstrukci nebo koupi rodinného domu, přičemž při jeho čerpání v současné době není povinné doložit účelnost, tato povinnost vzniká až při úvěru ze stavebního spoření, proto se z něj stává v podstatě klasický spořicí produkt. Stavební spoření je však v současné době i přes nelibost exministra financí Miroslava Kalouska, který podporu značně omezil, stále podporováno státem. (Král, 2009, s. 143–145)

Funkce stavebního spoření z pohledu státu jsou dvě. Za prvé zainteresovat obyvatele do spoření sloužícímu k tvorbě soukromého majetku a za druhé zajistit dlouhodobou stabilitu stavebnictví. (Král, 2009, s. 144)

6.3 Úvěrové produkty

Jak už bylo řečeno, poskytování úvěrů patří mezi nejdůležitější obchody komerčních bank. Banky poskytují celou řadu různých úvěrových produktů a sestavit přehled všech je téměř nemožné. (Revenda, 2012, s. 98-99) Od roku 2002 mají instituce poskytující tyto produkty povinnost uvádět kromě klasické úrokové sazby také tzv. roční procentuální sazbu nákladů, která do výpočtu započítává všechny náklady spojené s půjčkou po dobu prvního roku splácení.

6.3.1 Kontokorentní úvěr

Tento úvěr je v praxi propojen s běžným účtem, přičemž zůstatek na tomto účtu může jít do mínusu. Maximální výše tohoto úvěru je smluvně limitována, přičemž banka může povolit i krátkodobé překročení tohoto limitu. (Revenda, 2012, s. 99)

Splatnost u kontokorentního úvěru je krátkodobá z důvodu vysokého úroku. Výhodou však je, že se úrok platí pouze z reálně čerpaných finančních prostředků.

6.3.2 Spotřební úvěr

Tento typ úvěrů je poskytován fyzickým osobám - spotřebitelům na nepodnikatelské účely. Slouží ke krytí spotřebních výdajů. Nevýhodou z pohledu banky je, že subjekt zde z poskytnutých finančních prostředků zpravidla neprodukuje zdroje ke splácení úvěru. Úrokové sazby u tohoto typu úvěru jsou relativně vysoké, což vyplývá z vysoké rizikovosti. (Revenda, 2012, s. 102)

Z důvodů vysoké rizikovosti zde banky provádí různá opatření s cílem zajistit řádné splacení úvěru. Mezi tyto opatření řadíme posouzení bonity klienta na základě předložených dokumentů, omezení výše poskytnutého úvěru, kontrola subjektu, případně diverzifikace rizika prostřednictvím konsorciálních úvěrů, kdy se banka spojuje do konsorcií a úvěr poskytují společně. (Belás, 2013, s. 363)

6.3.3 Hypoteční úvěr

Za základní charakteristický rys hypotečního úvěru lze považovat zejména způsob jeho zajištění, kterým je zástavní právo k nemovitosti. Díky tomu je zde pro banku relativně nízké riziko, což se projevuje také ve výši úrokových sazeb. Úroková sazba může být stanovena jako fixní, tedy s pevně stanovenou a neměnnou sazbou nebo variabilní, která se odvíjí od tržních úrokových sazeb. V praxi se často využívá kombinace obou těchto variant, kde banky nabízí zpravidla několikaletou fixaci úrokové sazby s následnou přeměnou na variabilní sazbu. Fixní úroková sazba je zpravidla vyšší. (Revenda, 2012, s. 101-102)

Obecně čerpání finančních prostředků z hypotečního úvěru není omezeno, v praxi však převládají hypoteční úvěry poskytované výhradně na financování koupě nebo stavbu nemovitosti. Využití úvěru s ručením nemovitostí bez účelu, na který jsou prostředky čerpány, se označuje jako tzv. americká hypotéka. (Revenda, 2012, s. 101-102)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 PŘEDSTAVENÍ NÍZKONÁKLADOVÝCH BANK

Tyto banky se kromě nulových poplatků na většinu poskytovaných služeb odlišují od těch stávajících především slabou pobočkovou sítí, což však za těchto okolností nemusí pro klienta znamenat až takový problém. Slabá síť poboček představuje pro banky významnou úsporu personálních i provozních nákladů, kterou klientům promítají právě ve výši poplatků za bankovní služby. Důraz musí klást také na maximální možnou automatizaci pomocí internetového bankovníctví. Formou internetového bankovníctví si klient může z pohodlí domova zařídit většinu bankovních služeb, jako jsou příchozí a odchozí platby, trvalé příkazy, inkaso, dále pak například limity platební karty, PIN kód nebo dokonce založení účtu na dálku.

Na prvním místě jsou pro nízkonákladové banky vlivem omezeného množství služeb právě retailoví klienti. Ti však mohou mít vlivem absence nejen pobočkové sítě, ale také sítě vlastních bankomatů do značné míry zkomplikovaný život při získávání hotovostní likvidity. Kromě plateb kartou se nabízí se 2 alternativy. První je využití konkurenčních bankomatů, které jsou sice poměrně drahé, na druhou stranu si jsou některé nízkonákladové banky vědomy této své slabiny a po splnění daných podmínek nabízí i tento výběr omezeně zdarma. Druhou možností je využití velmi užitečné, ale málo známé služby CashBack, díky které si klient může u vybraných obchodníků při nákupu nad 300,- Kč vybrat až 1500,- Kč bez poplatku.

Absencí velmi stabilních příjmů z poplatků jsou nízkonákladové banky z velké části závislé na výnosech z úvěrových produktů.

7.1 mBank

Tato divize polské finanční instituce mBank S.A. patřící do německé skupiny Commerzbank vstoupila na český trh přesně 25. 11. 2007 (Kameníková, Ředinová a Polách, 2012, s. 21) a byla vůbec první bankou u nás, která začala nabízet základní bankovní služby bez poplatků. (Peníze.cz, 2010) Její nabídka nulových poplatků spojených s možností tří výběrů měsíčně z jakéhokoliv tuzemského bankomatu zdarma znamenala pro retailového klienta nevídanou novinku. V současné době provozuje mBank na území České republiky 9 finančních center a 17 menších kontaktních míst umístěných v nákupních centrech, tzv. mKiosků. (mBank, 2014) Pro retailového klienta má tato banka v nabídce kromě běžných účtů s platebními kartami také možnosti spoření, spotřebitelské a hypoteční úvěry. V

současné době mBank přichází na trh také s možností neomezeného volání do všech sítí určeného pouze pro své zákazníky.

7.2 Fio banka

Jedná se o jedinou ryze českou banku na našem trhu, kterou založila skupina studentů a absolventů Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy. Přestože tato banka vznikla až v květnu roku 2010, její historie se datuje až do roku 1993. V tomto roce byla založena Finanční skupina Fio, ta byla v roce 1996 rozšířena o družstevní záložnu, následující rok zahájila on-line obchodování s akciemi na českém trhu a v roce 1998 byla Fio, družstevní záložna první v České republice, kdo spustil internetové bankovníctví. V roce 2008 byla po obchodníku s cennými papíry dokončena expanze na Slovensko, kde přes Fio, spořitelné družstvo začala poskytovat bankovní služby. V témže roce byla podána k ČNB žádost o bankovní licenci. (Fio banka, © 2014)

Dnes tato banka poskytuje celou paletu bankovních služeb od běžných účtů po vlastní platební karty, spořicí účty, různé druhy úvěrů včetně těch hypotečních a oproti ostatním nízkonákladovým bankám jako jediná nabízí také možnost drobného investování přes poměrně jednoduchou aplikaci e-broker s možností přístupu do RM-SYSTÉMu, na Burzu cenných papírů Praha, ale také na burzy v USA, Německu, Polsku a v Maďarsku. Fio banka má v současné době na území České republiky 72 poboček a více než stovku bankomatů. Tato čísla sice příliš nesvědčí o nízkonákladovosti, přesto však jejich základní produkty tyto znaky vykazují. Fio banka také v posledních letech získává celou paletu ocenění, jako jsou Vstřícná banka od OVB, Nejvstřícnější banka roku, nejlepší finanční instituce Zlatý Měsíc, Finanční produkt roku atd. Přestože tato ocenění určitě mnohé naznačují, o objektivitě řady z nich by se dalo spekulovat, proto v této práci nebudou brány v potaz. (Fio banka, © 2014)

7.3 Zuno bank AG

Tato banka vstoupila na český bankovní trh v červenci 2011. Patří do rakouské skupiny Raiffeisen Bank International, přesto na českém trhu s Raiffeisenbank vůbec nespolupracuje. (Kameníková, Ředinová a Polách, 2012, s. 21) Jedná se o naprosto typickou nízkonákladovou bankou, která má u nás jedinou pobočku, díky čemuž je také často nazývána bankou internetovou. S hotovostí přitom vůbec nespolupracuje a klienti jsou tak při potřebě větší hotovosti zcela odkázáni na služby jiných bank. Nízkonákladovému modelu banka podřídí-

la veškerý svůj provoz, callcentrum má ve slovenské Nitře, data shromažďuje v polské Varšavě a platební operace pro ni zajišťuje centrum umístěné v rumunské Bukurešti. Nabízí také omezené množství služeb, jako je běžný účet s platební kartou, netermínovaný spořicí účet a spotřebitelský úvěr. (Zuno bank AG, © 2014)

7.4 Equa bank

Equa bank a. s. vstoupila na český bankovní trh v červenci 2011 odkoupením banky Banco Popolare společností Equa Group Limited registrovanou na Maltě a ve vlastnictví fondů, kterým poskytuje poradenství britská společnost Anacap. Equa bank provozuje v České republice celkem 33 obchodních míst a klientům nabízí výhodný běžný účet s neomezeným množstvím výběrů z cizích bankomatů, který platí příjmu na účet nad 10 000,- Kč měsíčně. Dále nabízí termínovaný i netermínovaný spořicí účet, hypoteční a spotřební úvěry, včetně půjčky na nákup automobilu. (Equa bank, © 2011)

7.5 Air Bank

Majitelem této banky není nikdo jiný než investiční skupina PPF nejbohatšího Čecha, Petra Kellnera. Air Bank si dala za cíl, stát se díky otevřenosti bankou, kterou budou mít lidé rádi. Samozřejmě za masivní marketingové kampaně. Na našem trhu působí od května 2011 a v současné době provozuje 24 poboček a 27 bankomatů. Tato banka nabízí pouze omezené množství služeb, přičemž každá služba přináší zákazníkovi dosud nevídané výhody. Běžný účet nabízí ve dvou provedeních, tzv. Malý tarif, který je zdarma a Velký tarif, který obsahuje měsíční poplatek 100 Kč. Obrovskou výhodou běžného účtu je možnost úročení zůstatku do 100 000 korun sazbou 1,3 % ročně, podmínkou je 5 plateb kartou měsíčně. Dále nabízí netermínovaný spořicí účet s garancí TOP3, kde se banka zaručuje, že bude mezi třemi nejvýhodnějšími na trhu. A poslední službou je spotřebitelský úvěr, který kromě vedení zdarma nabízí také možnost mimořádné splátky nebo předčasného splacení bez poplatků. Banka u této služby nabízí odměnu za včasné splátky, kdy sníží úrokovou sazbu na minimálních 9,9 % a klientům to promítne formou odpuštění posledních splátek. (Air Bank, 2014)

Air Bank se také netají tím, že připravuje spuštění hypotečních úvěrů, což chce podle svého mluvčího stihnout ještě do konce roku 2014. (iDnes.cz, 2014)

8 SROVNÁNÍ NÍZKONÁKLADOVÝCH BANK

8.1 Běžné účty

Jak už bylo řečeno, nízkonákladové banky nabízí pro aktivního retailového klienta využití internetového bankovníctví v podobě běžného účtu prakticky bezkonkurenční balíček produktů, díky čemuž může ušetřit řádově dokonce tisíce korun ročně.

8.1.1 Osobní účet mKonto

Běžný účet od mBank v sobě zahrnuje zdarma balíček základních služeb, jako jsou vedení účtu, internetové bankovníctví, odchozí a příchozí platby v českých korunách, trvalé příkazy, SIPO, inkaso. V nabídce je také vydání bezkontaktní platební karty Visa Classic zdarma, včetně změny limitů transakcí na kartě zdarma. Výběry v cizích bankomatech stojí standardně 35,- Kč, přičemž mBank odměňuje klienty aktivně využívající platební kartu v podobě plateb v kamenných a internetových obchodech následovně:

- 0 - 1999,99 Kč měsíčně - první 3 výběry stojí 9,- Kč, každý další poté standardních 35,- Kč
- 2000 - 2999,99 Kč měsíčně - první výběr zdarma, za druhý a třetí si banka účtuje 9,- Kč
- 3000 - 3999,99 Kč měsíčně - dva výběry zdarma, za třetí si banka účtuje 9,- Kč
- 4000,- Kč měsíčně a více - 3 výběry zdarma, každý další opět za 35,- Kč

Za hlavní přednosti mKonta se dají označit výběry z bankomatů v zahraničí, které jsou při výběrech od 2 500,- Kč zdarma. V dnešní době volného obchodu a služeb uvnitř eurozóny a probíhající evropské integrace určitě většina klientů ocení také europlatby zdarma.

8.1.2 Fio osobní účet

Tento běžný účet je oceněný mnoha cenami a anketami. Nabízí prakticky všechny základní služby, jako jsou vedení účtu, internetové a mobilní bankovníctví, příchozí a odchozí platby v českých korunách, trvalé příkazy, SIPO, inkaso zdarma a samozřejmě také debetní platební karta MasterCard Debit Paypass s možností bezkontaktních plateb, zdarma je také změna limitu karty provedená v internetovém bankovníctví. Fio také nabízí měsíčně 10 výběrů z vlastních bankomatů, jichž momentálně provozuje po celé české republice 148 zdarma, pokud by takové množství klientům nestačilo, každý další výběr je zpoplatněn 9,- Kč. Výběry z bankomatů cizích bank jsou zpoplatněny 30,- Kč, přičemž klienty, kteří aktivně využívají platební kartu Fio odměňuje v podobě 1 výběru zdarma za každých 4 000,- Kč zaplacených v jednom kalendářním měsíci v kamenných i internetových obchodech.

Výběr zdarma se převádí na měsíc následující a maximální možný počet výběrů zdarma je 5.

Běžný účet u Fio banky skrývá oproti ostatním nízkonákladovým bankám několik předností. Banka nabízí výběr v hotovosti na pobočce nad částku 1 000,- Kč a jakýkoli vklad na pobočce zdarma. Další výhodou je možnost plateb na Slovensko v eurech zdarma. Tento běžný účet lze vést kromě české koruny také ve 14 dalších měnách zdarma. Nově k výročí 20 let od založení této skupiny je v nabídce také možnost výběru vlastního čísla účtu.

Nevýhodou toho účtu jsou zpoplatněné europlatby, kdy si banka účtuje za odeslané 50,- Kč a 25,- Kč za přijaté. Mezinárodní platby v jiných měnách pak vyjdou klienta na 200–500,- Kč v závislosti na zvolené dispozici. Nevýhodou také je výběr z bankomatu v zahraničí, který stojí 80,- Kč + 0,5 % z vybírané částky.

8.1.3 Zuno Účet a Účet plus

Zuno nabízí pro své klienty 2 formy účtu. První s klasickým názvem ÚČET se hodí pro méně aktivní klienty, případně pouze jako doplněk ke spořicímu účtu. Ten nabízí všechny klasické bezhotovostní operace v českých korunách zdarma, k tomu také zdarma platební kartu Visa Classic. Výběry z cizích bankomatů v České republice jsou zde zpoplatněny částkou 28,- Kč, zahraniční výběry přijdou na 80,- Kč. Přijaté europlatby jsou zdarma, odeslané však vyjdou na celých 180,- Kč.

ÚČET PLUS má oproti tomu v podstatě jedinou nevýhodu, což je 68,- Kč měsíčně za vedení účtu, to však klientům aktivně využívajícím platební kartu odpadá, při měsíčních platbách v souhrnné výši alespoň 3 000,- Kč. Výhody jsou v podobě výběru z bankomatu na území České republiky nad 1 000,- Kč zdarma, pod tuto hranici si banka účtuje 18,- Kč. Zdarma jsou výběry ze zahraničních bankomatů. Pojištění karty proti zneužití. Přijaté i odeslané europlatby jsou také zdarma.

Účet plus obsahuje oproti účtům konkurence možnost tzv. rezervy, kdy při dosažení záporného zůstatku na účtu do výše 2 500,- Kč nedochází nejen k žádným sankcím, ale banka si dokonce do této hranice nezapočítává úroky, částka nad tuto hranici je však úročena 0,1 % denně. Dále stojí za zmínku služba Autopilot (u produktu Účet si banka účtuje 18,- Kč měsíčně), kdy si klient navolí hranici, kolik nutně potřebuje na běžném účtu a finanční prostředky nad tuto hranici se mu ukládají na spořicí účet, zatímco nedostatek je denně doplňován ze spořicího účtu.

8.1.4 Equa bank Běžný účet

Samotná Equa bank směle prohlašuje, že se jedná o nejvýhodnější účet v ČR. Měsíční poplatek za jeho vedení však přijde na 99,- Kč, ten banka odpustí klientům s příjmem na účet dosahujícím částku 10 000,- Kč, případně stačí, aby celkový zůstatek klienta na účtech banky (včetně spořicíh) byl alespoň 100 000,- Kč. Běžné platební transakce v tuzemsku jsou stejně jako u ostatní nízkonákladové konkurence zdarma. Zdarma je samozřejmě také vydání platební karty MasterCard, u které banka nabízí neomezené množství výběrů z tuzemských bankomatů zdarma, výběr v zahraničí vyjde na 9,- Kč. Odeslané europlatby klienta vyjdou na 99,- Kč, přijaté na 9,- Kč. Tento účet lze vést jak v českých korunách, tak také v eurech a dolarech.

Výhodou této banky je možnost vkladu zdarma prostřednictvím téměř 3 400 poboček České pošty. Za normálních okolností si Česká pošta účtuje 37,- Kč. Pokud však klient uvede do poštovní poukázky jako odesilatele své jméno (resp. jméno majitele účtu) a do variabilního symbolu napíše 111, Equa bank mu jednou měsíčně tuto částku proplatí.

8.1.5 Air Bank Malý a Velký tarif

Už základní Malý tarif nabízí zdarma téměř vše, co lze od běžného účtu čekat. Vedení tohoto účtu je zdarma, všechny standardní tuzemské transakce včetně trvalých příkazů jsou zdarma. Problém nastává až při potřebě hotovosti. Air Bank nabízí výběry peněz na terminálech Sazby, za které si účtuje 10,- Kč, bohužel se mezi tyto terminály nepočítají pobočky České pošty. Výběry z vlastního bankomatu jsou zdarma, cizí bankomat přijde vždy na 25,- Kč. Výběr peněz v zahraničním bankomatu vyjde na 100,- Kč, stejně tak příchozí i odchozí europlatby.

Úloha Velkého tarifu se zdá být tak trochu oříšek. Za vedení účtu 100,- Kč měsíčně klient příliš nezíská. Zdarma jsou oproti Malému tarifu pouze SMS o pohybu na účtu, tuzemské výběry hotovosti a výpis z účtu zaslaný poštou. Skutečná výhodnost Velkého tarifu je pro tak malý okruh klientů, až se jeho existence jeví čistě jen jako psychologická.

Jak již bylo zmíněno, velkou výhodou obou účtů je možnost úročení zůstatku sazbou 1,3 % p.a. do částky 100 000,- Kč při alespoň 5-ti platbách kartou každý měsíc.

Tab. 1 Srovnání základních parametrů běžných účtů.

	mBank	FIO banka	ZUNO Účet plus / Účet		EQUA bank	AIR Bank Malý tarif/Velký tarif	
Založení účtu	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Vedení účtu	0,-	0,-	0/68,-	0,-	0/99,-	0,-	100,-
Zrušení účtu	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Odchozí platby v CZK	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Příchozí platby v CZK	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
SIPO, inkaso a trvalý příkaz	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Vklad hotovosti na pobočce	NE	0,-	NE	NE	0,- (Česká pošta)	0,-	0,-
Výběr hotovosti na pobočce	NE	0,- (nad 1000,-)	NE	NE	NE	10,- (Sazka)	0,- (Sazka)
Výběr z vlastního bankomatu (počet výběrů)	NE	0,- (10)	NE	NE	NE	0,-	0,-
Výběr z cizího bankomatu (možnost výběrů zdarma)	9/35,- (3x)	30,- (5x)	0,- (nad 1000,-)	28,-	0,-	25,-	0,-
Roční úroková sazba	0 %	0 %	0 %	0 %	0,01 %	0/1,3 %	0/1,3 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě ceníků jednotlivých bank

Tab. 2 Srovnání méně využívaných parametrů běžných účtů.

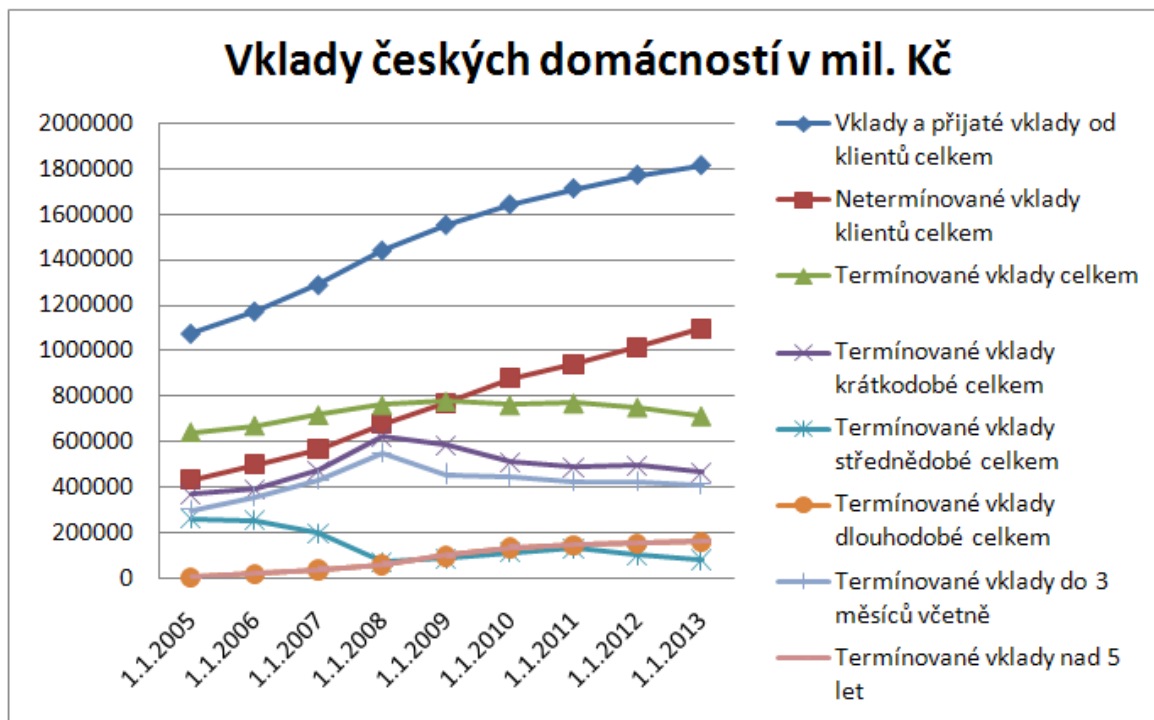
	mBank	FIO banka	ZUNO Účet plus / Účet		EQUA bank	AIR Bank Malý tarif/Velký tarif	
Odchozí europlatba	0,-	50,-*	0,-	180,-	99,-	100,-	100,-
Příchozí europlatba	0,-	25,-*	0,-	0,-	9,-	100,-	100,-
Odchozí mezinárodní platba v USD (OUR)	0,5 % 220-840,-	500,-	480,-	480,-	299,-	100,-	100,-
Příchozí mezinárodní platba	49,-	100,-	0,-	0,-	29,-	100,-	100,-
Změna PIN	25,-	20,-	28,-	28,-	0,-	0,-	0,-
Výběr z bankomatu v zahraničí	0/35,-	80,- + 0,5 %	0,-	80,-	9,-	25,-	0,-
Výběr na pobočce cizí banky	35,-	NE	118,-	118,-	99,-	25,-	0,-
Výpis - elektronicky	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Výpis - poštou	30,-	43,-	118,-	118,-	29,-	25,-	0,-
Vydání 2. karty	100,-	0,-	80,-	80,-	NE	0,-	0,-
Vedení 2. karty	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Znovuvydání karty	100,-	99,-	80,-	80,-	99,-	0,-	0,-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě ceníků jednotlivých bank

* Obchody se Slovenskem zdarma v EUR a CZK

8.2 Spořicí produkty

Jak je vidět na následujícím grafu, úspory českých domácností činily v roce 2013 přes 1,8 bilionu Kč. Z toho 1,1 bilionu Kč bylo uloženo na netermínovaných vkladech.



Obr. 1 Vklady domácností v jednotlivých letech.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z ARAD systému České národní banky.

8.2.1 mBank

Spořicí produkty mBank by se daly shrnout jedním slovem "netradiční". V nabídce najdeme hned čtyři druhy úročení. eMax je klasický spořicí účet s roční úrokovou sazbou pouhých 0,1 %. Na tento produkt navazuje limitovaný spořicí účet eMax Plus s roční úrokovou sazbou 0,4 %, která lze za určitých podmínek navýšit na slušných 1,75 % p.a., bohužel však při splnění dvou podmínek - platby kartou v předchozím kalendářním měsíci v souhrnné výši alespoň 4000,- Kč a maximální možná zůstatek na tomto účtu může být maximálně 100 000,- Kč. Dalším produktem je velmi zajímavé tzv. mSpoření, který nabízí zajímavé zhodnocení 3 % p.a. až do výše zůstatku 300 000,- Kč a to bez výpovědní lhůty. Bohužel však jediná možnost, jak dostat peníze na tento účet je platit kartou. Při každé transakci se část peněz z běžného účtu odvádí na tento spořicí účet, na klientovi záleží jaká část to je. Může si vybrat mezi převodem procent z hodnoty transakcí na platební kartě, fixní částku (10–50 Kč za jednu transakci), případně zaokrouhlení platby na celé stokoruny

(např. při platbě 170,- Kč se klientovi odečte z běžného účtu 200,- Kč, přičemž rozdílových 30,- Kč jde právě na spořicí účet. A čtvrtým produktem je klasický termínovaný vklad na 3–12 měsíců s roční úrokovou sazbou 0,55 % až 1,25 %.

8.2.2 Fio banka

Fio banka nabízí klasické produkty v podobě spořicího účtu bez výpovědní lhůty s roční úrokovou sazbou 0,5 %. Termínovaný vklad s výpovědní lhůtou 1 týden až 60 měsíců s úrokovými sazbami 0,45 % - 1,85 % p.a. V nabídce najdeme také možnost spoření v eurech a amerických dolarech, přičemž úrokové sazby jsou zde vždy o trochu nižší.

8.2.3 Zuno

Zuno nabízí velmi atraktivní zhodnocení v podobě tří základních produktů. Produkt Spoření je klasický spořicí účet s úrokovou sazbou 0,9 % p.a. s možností spoření ve 4 měnách a bez limitu, nabízí také možnost propojení chytrou službou Autopilot s běžným účtem. Dalším produktem je Úrok Plus s druhou nejvyšší úrokovou sazbou na trhu spořicíh účtů bez výpovědní lhůty, 1,5 % p.a. Tento účet lze vést pouze v CZK a prostředky nad hranici 300 000,- Kč jsou úročeny 0,9 % p.a. Nevýhodou tohoto účtu je nulové úročení ten měsíc, ve kterém si klient část prostředků vybere. Poslední produkt s názvem Vklad je klasický termínovaný vklad s výpovědní lhůtou 6 měsíců až 3 roky. Úroková sazba se zde pohybuje od 1,15 % do 1,25 % p.a.

8.2.4 Equa bank

V nabídce této banky je termínovaný vklad na 3 až 60 měsíců s ročními úrokovými sazbami 0,3 % až 2,4 % s minimálním vkladem 20 000,- Kč a možností spořit také v eurech a amerických dolarech, u kterých je tradičně snížený úrok. Equa dále nabízí Spořicí účet s roční úrokovou sazbou 1,2 % až do výše 1 250 000,- Kč, prostředky nad tuto hranici jsou úročeny 0,01 % p.a. Posledním produktem je Spořicí účet EXTRA EUR s výnosem 1,5 % ročně, z čehož je 1 % dlouhodobě garantováno, nutností je vedení účtu v eurech.

8.2.5 Air Bank

Tato banka nabízí pouze klasický spořicí účet bez výpovědní lhůty s roční úrokovou sazbou 1,3 %, prostředky nad hranici 250 000,- Kč jsou úročeny pouze 0,5 %. Klientům, kteří si založili tento účet do 1. února 2014, jsou prostředky úročeny vyšší sazbou až do limitu 1 milion korun. Air Bank svým klientům garantuje, že úroková sazba bude vždy mezi tře-

mi nejvýhodnějšími na trhu, měření výhodnosti je však hodně subjektivní, například Úrok Plus od Zuno byl podle stránek Air Bank vyřazen ze srovnání z důvodu toho, že není úročen ten měsíc, kdy si z něj klient vybírá prostředky, spořicí družstva nejsou pro jistotu ve srovnání vůbec.

8.2.6 Tabulkové srovnání

Tab. 3 Srovnání spořicích účtů bez výpovědní lhůty vedených v CZK.

	Roční úroková sazba	Limit nejvyšší sazby
mBank	0,1 %	neomezeně
Fio banka	0,5 %	neomezeně
Zuno	0,9 % / 1,5 %	neomezeně / 300 000 Kč
Equa bank	1,2 %	1 250 000 Kč
Air Bank	1,3 %	250 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dokumentů jednotlivých bank.

Tab. 4 Srovnání termínovaných vkladů vedených v CZK.

	mBank	Fio banka	Zuno	Equa bank
3 měsíce	0,55 %	0,60 %	–	0,30 %
6 měsíců	0,75 %	0,70 %	1,15 %	0,50 %
12 měsíců	1,25 %	0,85 %	1,25 %	0,80 %
24 měsíců	–	1,15 %	1,25 %	1,40 %
36 měsíců	–	1,45 %	1,25 %	1,80 %
60 měsíců	–	1,85 %	–	2,40 %

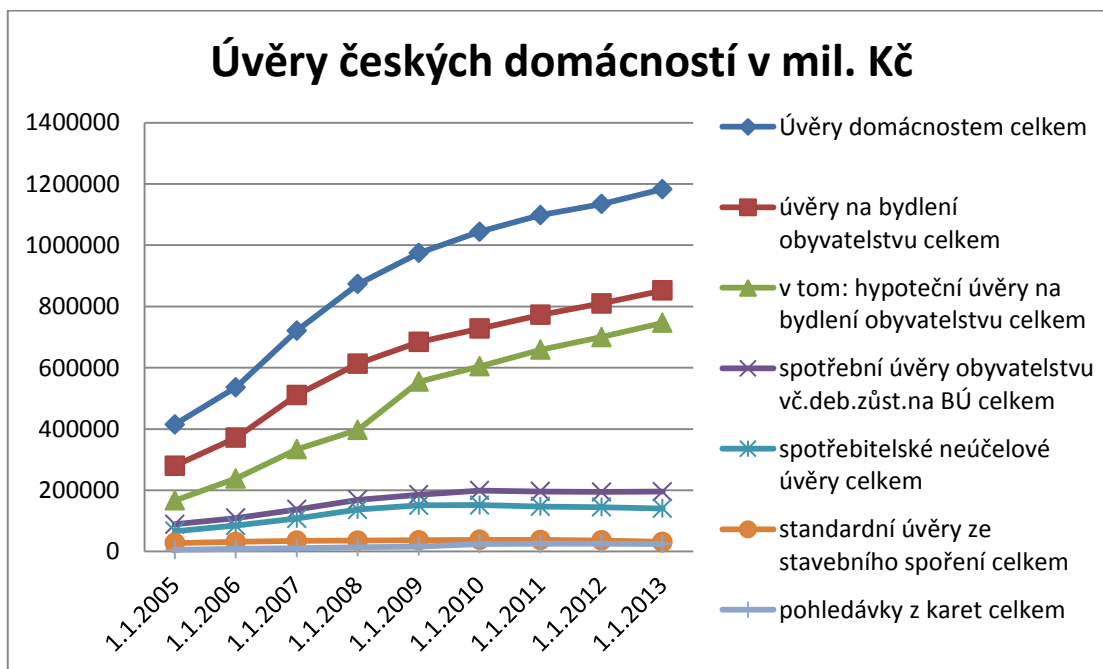
Zdroj: Vlastní zpracování na základě dokumentů jednotlivých bank.

Z tabulek vyplývá, že jednoznačně nejvýhodnější spořicí účet bez výpovědní lhůty nabízí z daných nízkonákladových bank Zuno, atakováno Equa bank s nabídkou nižšího úroku, ale daleko vyššího limitu (díky tomu se vyplatí od částky 600 000,- Kč). Termínovaný vklad na dobu 12 měsíců nabízí nejvýhodněji shodně Zuno a mBank s roční úrokovou sazbou 1,25 %, od doby 24 měsíců je nejvýhodnější termínovaný vklad od Equa bank. Air Bank termínované vklady nenabízí.

Všechny spořicí produkty u vybraných bank jsou bez poplatků.

8.3 Úvěrové produkty

Jak lze vidět na následujícím grafu, úvěry domácností činily v roce 2013 1,18 bilionu Kč, z toho úvěry na bydlení činily 0,85 bilionu Kč, z čehož samotné hypotéky tvořily 0,75 bilionu Kč.



Obr. 2 Úvěry českých domácností v milionech korun.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z ARAD systému České národní banky.

8.3.1 Kontokorent

Tab. 5 Srovnání jednotlivých parametrů kontokorentních úvěrů.

	Poplatek za vyřízení	Poplatky za vedení	Max. povolené čerpání v Kč	Roční úroková sazba	RPSN
mBank	0,-	0,-	300 000,-**	12,9 % - 18,9 %	neuvádí
Fio banka (tarif 1/tarif 2)	0,-	4 % / 1 % z povoleného čerpání ročně*	50 000,-***	8,3 % / 14,3 %	13,33 % / 16,52 %
Zuno	0,-	0,-	100 000,-	17,9 %	19,44 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dokumentů jednotlivých bank.

* Poplatek za zřízení kontokorentního úvěru ve formě procent z maximálního povoleného čerpání se platí vždy na začátku ročního období. Právě kvůli nutnosti jeho platby každý započatý rok byl zařazen mezi poplatky za vedení.

** Měsíční příchozí platby na běžný účet musí být ve výši alespoň 25 % schváleného limitu.

*** Jedná se o základní sumu s aspoň dvouměsíční historií u Fio a pravidelnými příjmy, v závislosti na výši pravidelných příjmů lze získat individuálně i vyšší úvěr.

Úrokové sazby u mBank jsou závislé na výši maximálního sjednaného čerpání:

- 5 000 - 64 999 Kč => 18,9 % p.a.
- 65 000 - 114 999 Kč => 16,9 % p.a.
- 115 000 - 219 999 Kč => 13,4 % p.a.
- 220 000 - 300 000 Kč => 12,9 % p.a.

Za předpokladu využívání sjednaného úvěru v plné výši po dobu jednoho roku z uvedené tabulky vyplývá, že v případě potřeby nižší částky na kratší dobu se vyplatí kontokorentní úvěr od Zuno, v případě delší doby se vyplatí Fio banka, která má sice nízké úroky, bohužel však také poplatek za vedení, který se platí vždy na začátku ročního období. Od částky 220 000,- Kč je nejvýhodnější úvěr od mBank.

Za předpokladu nevyužívání sjednaného kontokorentu na maximum nebo kratší dobu využívání, než jeden rok přestává být tento úvěrový produkt od Fio banky vlivem poplatku konkurenceschopný. Air Bank a Equa bank tento produkt nenabízí.

Konkurencí tohoto produktu může být kreditní karta, kterou má v nabídce Zuno a mBank. Zuno nabízí v závislosti na příjmech klienta úvěrový limit až 175 000,- Kč, u mBank je to 150 000,- Kč. Obě banky nabízí kreditní karty bez poplatků za zřízení a vedení, bezúročného období nabízí shodně až 55 dní. Nevýhodou jsou vyšší úroky po konci bezúročného období a vyšší poplatky za některé služby oproti klasickým debetním kartám.

8.3.2 Spotřebitelské úvěry

8.3.2.1 mBank

Produkt mPůjčka Plus je nabízen s garantovaným úrokem 9,9 % p.a. pro všechny klienty. Úvěr je možné získat až do výše 500 000 Kč se splatností až 7 let. K tomuto produktu mBank nabízí také v případě nemoci nebo ztráty zaměstnání možnost odkladu splátek jistiny na 1 - 6 měsíců za poplatek 300,- Kč, po tuto dobu klient splácí pouze úroky. Za poskytnutí půjčky je dle ceníku banky poplatek 1,5 % z hodnoty úvěru, tento poplatek je však v rámci dlouhodobé akce prominut.

mBank poskytuje také americkou hypotéku do výše 50 % ceny nemovitosti (do 65 % ceny nemovitosti při doložení pravidelných příjmů) s výší úvěru 200 000 – 4 000 000 Kč a dobou splácení 1 až 20 let. Roční úroková sazba se zde pohybuje mezi 4,84 – 4,89 %.

8.3.2.2 Fio banka

Tato banka v současné době spotřebitelský úvěr vůbec neposkytuje. V její nabídce nalezneme pouze americkou hypotéku. Tu lze sjednat v rozmezí 300 000 – 7 000 000 Kč až do 75 % ceny nemovitosti. V nabídce je také možnost až 5 let fixace úrokové sazby. Výše úroku zde závisí na LTV a typu nemovitosti.

8.3.2.3 Zuno

V nabídce Zuna najdeme tzv. Rychlou půjčku do 50 000,- s úrokovou sazbou 23,9 % p.a. Na to navazuje produkt Půjčka s možností získání úvěru až do výše 500 000,- Kč, roční úroková sazba zde začíná na 6,9 %, podle banky získává průměrný klient roční sazbu 10,9 %. K tomuto produktu banka nabízí jeden měsíc v roce možnost odložení splátek. K oběma produktům nabízí Zuno za 99,- Kč balíček služeb zahrnující pravidelné SMS o blízké splátce, možnost změny smluvní dokumentace, pojištění pro případ smrti, invalidity a případné slevy na další pojištění. S tímto balíčkem zároveň odpouští poplatek za předčasné splacení půjčky.

8.3.2.4 Equa bank

Jedná se o klasický spotřebitelský úvěr do výše 600 000,- Kč s roční úrokovou sazbou začínající na 7,9 %. V nabídce nalezneme také americkou hypotéku s výší úvěru od 200 000,- Kč do výše 70 % ceny nemovitosti určené k bydlení s možností fixace úroku až na dobu 5 let.

8.3.2.5 Air Bank

Air bank nabízí spotřebitelský úvěr od 5000 do 400 000,- Kč a možnost splácení po dobu 6 až 96 měsíců. Standardní roční úroková sazba je 14,9 %, avšak za včasné splácení je každý klient odměněn úrokovou sazbou 9,9 % p.a., kterou mu banka zpětně uplatní odpuštěním posledních splátek. Takovýto bonus je vždy snížen o 20 % v každém případě, kdy se klient opozdí se splátkou o více než 5 dní a se zpožděním 30 dní bonus zaniká úplně.

Tab. 6 Srovnání jednotlivých parametrů spotřebitelských úvěrů.

	Poplatek za poskytnutí	Měsíční poplatek za vedení	Sankce za předčasnou splátku	Výše půjčky v Kč	Doba splatnosti (měsíce)	Roční úroková sazba	Roční sazba RPSN
mBank	1,5 % z objemu (momentálně zdarma)	0,-	0,-	10 000 - 500 000	12 - 84	9,9 %	10,36 %
Zuno (rychlá půjčka)	0,-	0,-	1 % / 0,5%*	7 500 - 50 000	6 - 72	23,9 %	26,7 %
Zuno (půjčka)	0,-	0,-	1 % / 0,5%*	50 001 - 500 000	6 - 72	od 6,9 %	od 7,12 %
Equa bank	0,-	0,-	0,-	30 000 - 600 000	24 - 84	od 7,9 %	od 8,17 %
Air Bank	0,-	0,-	0,-	5000 - 400 000	6 - 96	14,9 % **	15,97 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dokumentů jednotlivých bank.

* 1 % z mimořádné splátky, pokud je do plánovaného konce splácení více než 1 rok a 0,5 % v případě doby kratší než 1 rok.

** V případě včasného splácení tato sazba klesá na 9,9 % p.a.

8.3.3 Hypoteční úvěry

Tento typ úvěru mají ve své nabídce pouze mBank, Fio banka a Equa bank. Jak již bylo zmíněno, Air Bank chystá dle svého mluvčího spuštění nabídky hypotečních úvěrů do konce roku 2014.

Nutno podotknout, že konečné úrokové sazby jsou v praxi natolik individuální, že jejich objektivní srovnání podle kalkulaček na stránkách je nemožné. Nabídky těchto bank přesto obsahují celou řadu výhod nebo zvláštností.

8.3.3.1 mBank

Produkt s názvem mHypotéka nabízí nejen poskytnutí a vedení zdarma s možností fixace až na 5 let. V nabídce najdeme také zdarma neomezené množství čerpání, bez sankce se klienti obejdou při nedočerpání hypotéky a mimořádné splátky v souhrnné výši do 20 %

nesplacené jistiny ročně jsou taktéž zdarma, mimořádné splátky nad touto velkorysou hranicí jsou sankciovány třemi procenty. Roční potvrzení o výši zaplacených úroků pro daňové účely je v nabídce za poplatek 30,- Kč rovnou se zasláním na adresu klienta. Banka také nabízí možnost odkladu splátek jistiny za poplatek 1000,- Kč. Roční úroková sazba s fixací na 5 let začíná na 2,69 %.

8.3.3.2 Fio banka

Hypotéka od Fio banky má klasické nízkonákladové parametry. Zdarma je poskytnutí úvěru, jeho neomezené čerpání, včetně vedení účtu a ročního potvrzení o zaplacených úrocích pro daňové účely. Žádné sankce nehrozí za nedočerpání úvěru, změnu splátkového kalendáře a bez sankce jsou také mimořádné splátky do 20 % z nominální hodnoty hypotečního úvěru ročně, splátky nad tuto hranici jsou sankciovány dvěma procenty.

Velmi zajímavou službou je tzv. Hypospořicí konto. Jedná se o účet, na který si klient může uložit přebytkovou hotovost, pokud bude vyšší než 50 000,- Kč, tak na hypotečním úvěru nebude stejná výše jistiny vůbec úročena. Co se výhodnosti týče, je stejná jako u mimořádné splátky s tím rozdílem, že klient má tyto prostředky plně k dispozici. Roční úroková sazba s fixací na 5 let začíná na 2,59 %.

8.3.3.3 Equa bank

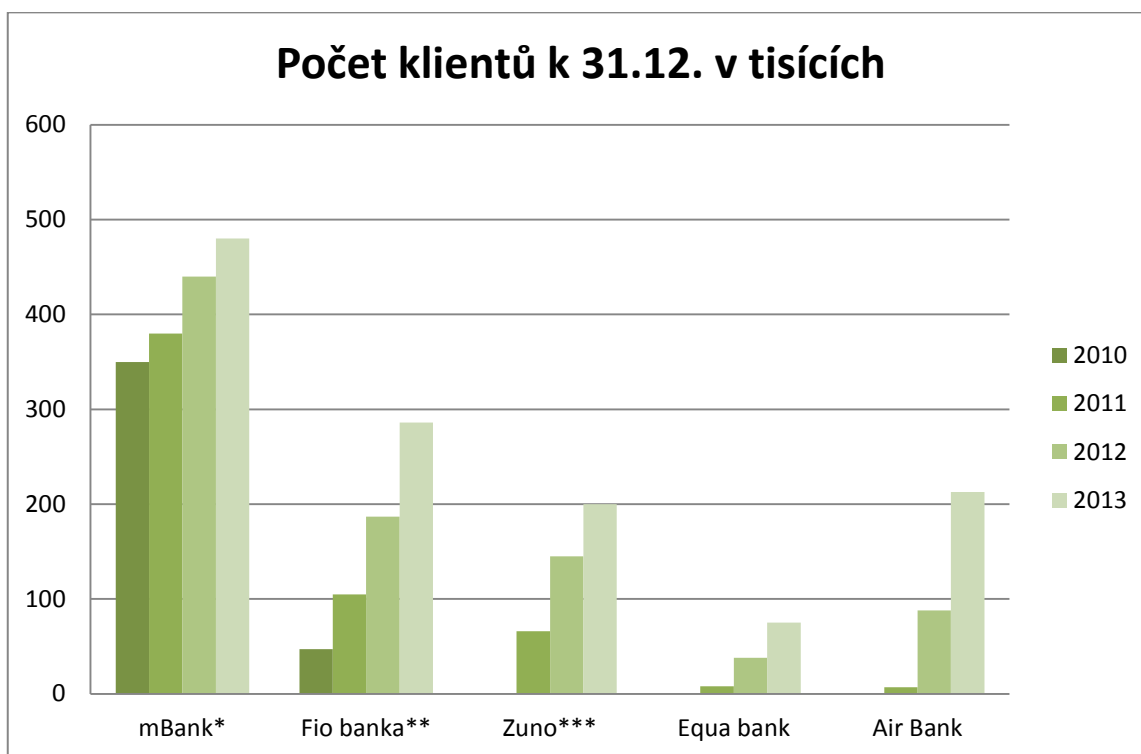
Nabídka této banky nejeví příliš znaky nízkonákladové banky. Za poskytnutí hypotečního úvěru je klientům účtováno 2 800,- Kč plus další vysoké poplatky za posouzení rizik, vedení úvěrového účtu je zdarma. Zdarma jsou také čtyři čerpání, každé další je zpoplatněno 500,- Kč. Úvěr lze čerpat maximálně po dobu 12 měsíců, prodloužení této doby je sankciováno 1,5 % z nevyčerpané částky. Klient má možnost bez sankcí nedočerpat 10 % z dohodnuté hodnoty úvěru, nad touto hranicí je sankce 5 % z nedočerpané částky. Roční úroková sazba s fixací na 5 let začíná na 2,69 %.

8.4 Výsledky bank

Srovnání základních tržních výsledků jednotlivých bank je poměrně komplikované z toho důvodu, že mBank a Zuno u nás vystupují pouze jako pobočky zahraničních bank. Z toho důvodu nemají ani povinnost zveřejňovat u nás své hospodářské výsledky. Zuno i přesto své finanční výsledky se zpožděním zveřejňuje. U části výsledků těchto bank lze nalézt alespoň odhady médií.

8.4.1 Počty klientů

Jak je vidět, nízkonákladové banky už nejsou na českém bankovním trhu žádní nováčci. Všech pět analyzovaných bank mělo na konci roku 2013 zhruba 1 200 000 klientů a jejich počet strmě roste, přičemž největší mBank ne dostalo v počtu klientů na 5. místo na trhu.



Obr. 3 Počet klientů k 31.12. v tisících

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv jednotlivých bank a odhadů médií.

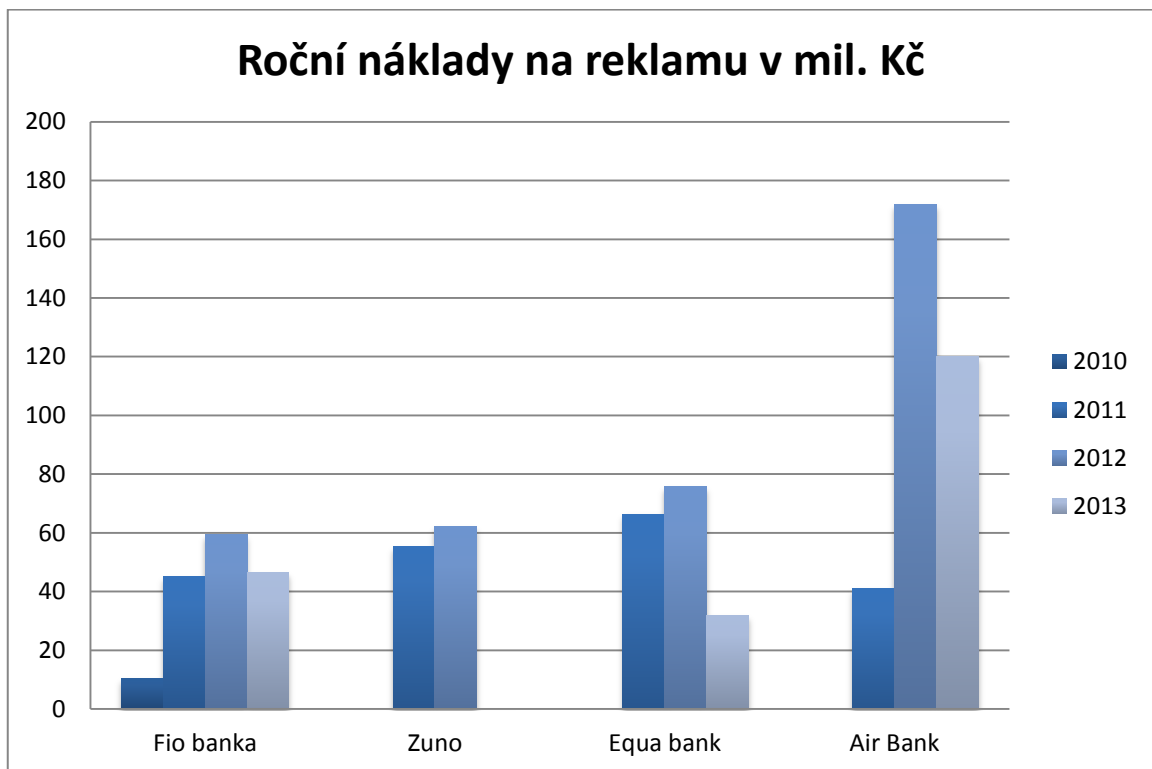
* Počty klientů mBank se zakládají na přibližných odhadech médií. (iDnes.cz, 2011; Novinky.cz, 2013; Měšec.cz, 2014)

** Počet klientů Fio banky je očištěn o klienty z oblasti investičních služeb, kterých bylo na konci roku 2013 dalších 44 000.

*** U Zuno bank jsou v tabulce počty klientů souhrnně za Českou a Slovenskou republiku, jelikož je banka v tiskových zprávách nikdy neodlišuje. Banka je podle médií lehce úspěšnější na Slovensku, co se klientů týče. Počty klientů ke konci jednotlivých let se zakládají na odhadech médií. (Bankovnipoplatky.com, 2012; Novinky.cz 2013)

8.4.2 Výdaje na reklamu

Samozřejmě růst počtu klientů může být do značné míry ovlivněn výdaji na reklamu a marketing. Zdaleka nejvíc investuje do reklamních kampaní Air Bank, v roce 2012 utratila za reklamu a marketing dokonce 172 milionů Kč, což je krásně vidět na nárůstu počtu klientů této banky.

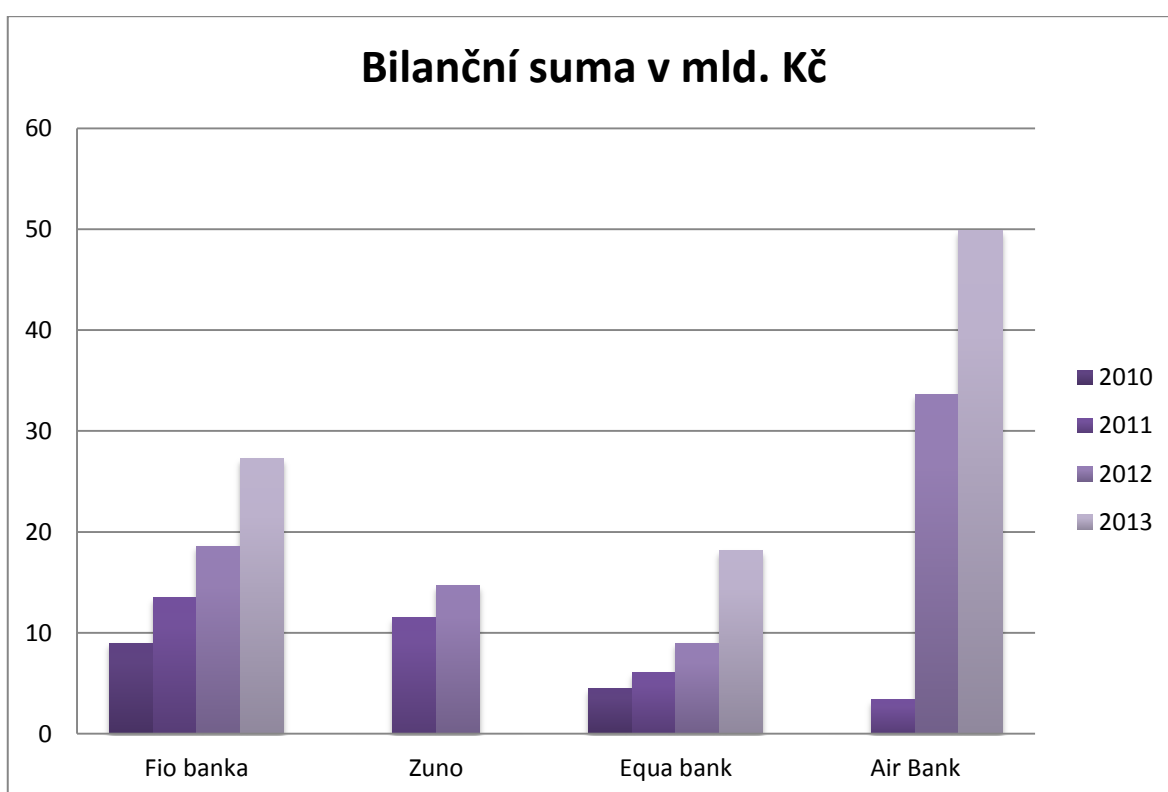


Obr. 4 Roční náklady na reklamu a marketing v milionech korun.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv jednotlivých bank.

8.4.3 Bilanční sumy

Bilanční suma ukazuje dvě věci. Zaprvé je to aktivita jednotlivých klientů, jelikož spousta běžných účtů by mohla být nevyužívaných z důvodu využívání dočasných akcí. Bilanční suma je však z velké části ovlivněna vklady klientů. Zdaleka nejvyšších čísel dosahuje Air Bank, patrně vlivem výhodného spořicího účtu s TOP3 garancí, který je podpořen masivní marketingovou kampaní. Pokud bychom vzali do úvahy poměr počtu klientů a bilanční sumy u jednotlivých bank, zdaleka nejhorší se v tomto srovnání jeví Fio banka, která nenabízí příliš atraktivní spořicí produkty.



Obr. 5 Bilanční sumy jednotlivých bank v miliardách korun.

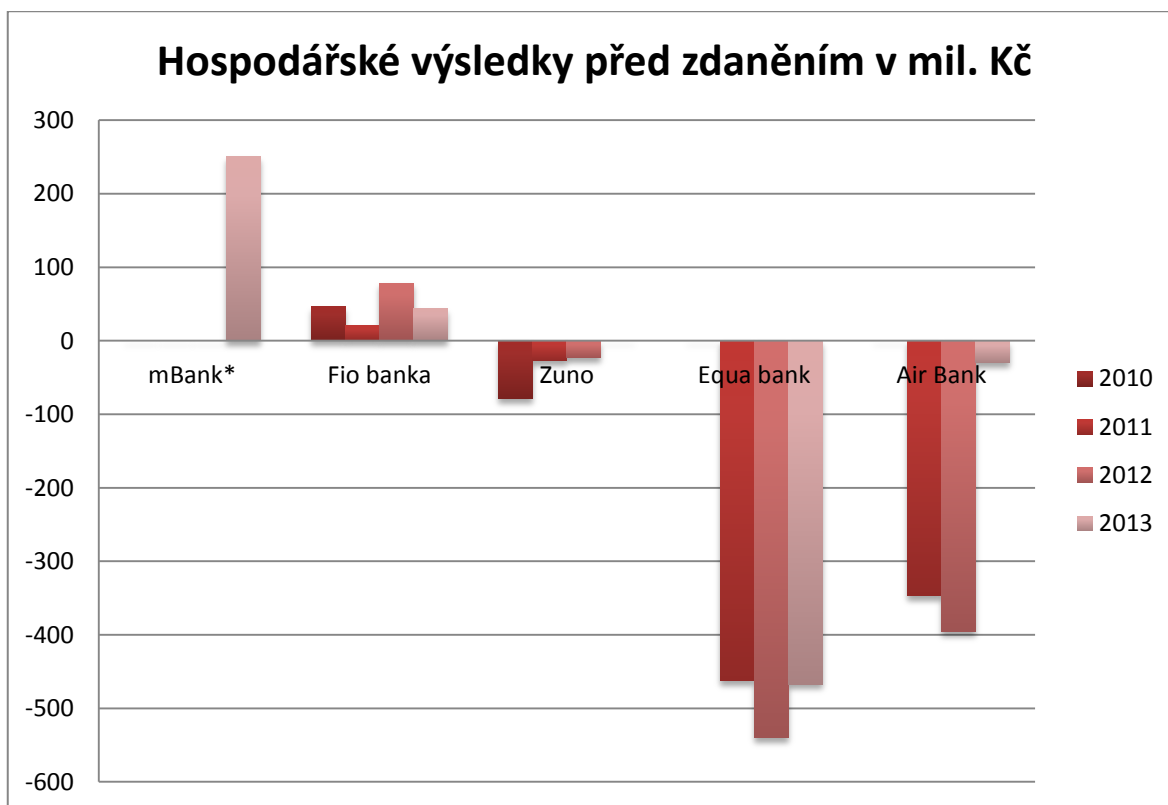
Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv jednotlivých bank.

8.4.4 Hospodářské výsledky

Velmi důležitým ukazatelem jsou hospodářské výsledky. Není pochyb o tom, že bankovní poplatky jsou důležitou a poměrně vysoce příjmovou položkou klasických bank. Z tohoto důvodu se nabízí otázka dlouhodobé udržitelnosti bezpoplatkové politiky. mBank, nejstarší nízkonákladová banka u nás, se podle serveru měšec.cz za rok 2013 poprvé po pěti letech dostala do černých čísel, když vydělala 250 milionů Kč. Její kumulovaná ztráta však přesahovala jednu miliardu korun. (Měšec.cz, 2014)

Zuno, jehož ztráta se zmírňuje jen pomalu, se plánuje slovy svého ředitele, Petera Lakaty, dostat do kladných čísel v roce 2016. (Aktuálně.cz, © 2014)

Jak lze vyčíst z grafu, Air Bank se i přes vysoké výdaje za reklamu, které v roce 2013 činily 120 milionů korun, podařila snížit ztráta na 30 milionů, přičemž za letošní rok očekává zisk. Nejstabilněji se jeví hospodářské výsledky Fio banky, které jsou však do značné míry ovlivněny příjmy z investorské části.



Obr. 6 Hospodářské výsledky jednotlivých bank před zdaněním v milionech korun.

Zdroj: Vlastní zpracování na základě výročních zpráv jednotlivých bank a odhadů médií.

* Hospodářský výsledek mBank se zakládá na informacích médií. (Měšec.cz, 2014)

9 SROVNÁNÍ BANKOVNÍCH PRODUKTŮ ZUNA A ČESKÉ SPOŘITELNY

Ke vzájemnému srovnání jsem si vybral dvě prakticky nejodlišnější banky na našem retailovém trhu. Česká spořitelna je na našem trhu jednička s historií téměř 200 let, nejrozšířenější sítí poboček a bankomatů (pomineme-li Poštovní spořitelnu) s důrazem na osobní přístup k zákazníkovi. Oproti tomu banka Zuno působí na našem trhu necelé 3 roky, za tu dobu si získala odhadem 100 000 klientů, má pouze jedinou pobočku a neprovozuje žádný bankomat, občas se o ní mluví dokonce jako o internetové bance.

9.1 Představení České spořitelny

Předchůdcem této banky je Spořitelna česká, která zahájila činnost v roce 1825 a už od počátku si zakládala na úzkém kontaktu s klienty prostřednictvím široké pobočkové sítě. Na tuto tradici navázala v roce 1992 jako Česká spořitelna, a.s. Od roku 2000 spadá pod rakouskou Erste Group, která má v sedmi zemích střední a východní Evropy celkem 16,6 milionů klientů, z toho 5,3 milionu má právě Česká spořitelna, díky čemuž se jedná o jasnou jedničku na českém trhu. Provozuje v současné době 1509 bankomatů a disponuje 651 pobočkami. (Česká spořitelna, 2014) Česká spořitelna se v současné době orientuje především na retailové klienty, dále na malé a střední firmy a také na města a obce. (Kameníková, Ředinová a Polách, 2012, s. 17)

9.2 Běžný účet

Česká spořitelna nabízí 2 druhy běžných účtů. Pro méně aktivní klienty je v nabídce Osobní účet České spořitelny II, který za vedení účtu 69,- Kč měsíčně nabízí zdarma část základních služeb. Zdarma je vydání debetní karty Visa Classic, 2 výběry z vlastního bankomatu, příchozí platby v Kč a změny limitů včetně PIN na kartě. Možnost odchozích plateb, SIPO a trvalých příkazů v Kč zdarma si lze dokoupit za 29,- Kč měsíčně, jinak si banka účtuje za každou odeslanou platbu provedenou v internetovém bankovníctví 2,- Kč a za realizaci platby přes SIPO a trvalý příkaz 5,- Kč za položku.

Druhým produktem je Internetový osobní účet České spořitelny iÚčet určený pro aktivní klienty využívající internetové bankovníctví. Nabízí zdarma odchozí a příchozí platby v Kč a debetní kartu Visa. Vedení toho účtu je za 98,- Kč měsíčně, respektive je zdarma ten mě-

síc, ve které klient zaplatil kartou minimálně 7000,- Kč a zároveň nekládal ani nevybíral hotovost na pobočce. Výběr z vlastního bankomatu vyjde na 6,- Kč.

Tab. 7 Srovnání parametrů běžných účtů České spořitelny a Zuno bank.

	Česká spořitelna <u>Osobní účet</u> <u>II</u>	Česká spořitelna <u>iÚčet</u>	Zuno <u>Účet</u>	Zuno <u>Účet Plus</u>
Roční úroková sazba	0,01 %	0,01 %	0 %	0 %
Měsíční vedení účtu	69,-	98,-	0,-	68,-
Vedení zdarma za platby kartou měsíčně	-	7000,-	-	3000,-
Odchozí platby v CZK	2,-*	0,-	0,-	0,-
Příchozí platby v CZK	0,-	0,-	0,-	0,-
SIPO, inkaso a trvalý příkaz / položka	5,-*	0,-	0,-	0,-
Vklad hotovosti	0,-	0,-	od 26,- (přes Českou poštu)	od 26,- (přes Českou poštu)
Výběr z vl. bankomatu	6,- (2 zdarma)**	6,-**	-	-
Výběr z cz. bankomatu	40,-	40,-	28,-	0,- (nad 1000,-)
Změna limitů karty	0,-	0,-	0,-	0,-
Změna PIN	0,-	0,-	28,-	28,-
Vydání druhé karty	0,-	NE	80,-	80,-
Měsíční vedení 2. karty	29,-	NE	0,-	0,-
Výběr z bankomatů v zahraničí	125,-***	125,-***	80,-	0,-
Odchozí europlatba	220,-****	220,-****	180,-	0,-
Příchozí europlatba	100,-****	100,-****	0,-	0,-
Odchozí mezinárodní platba v USD	1% (220-1500,- Kč)	1% (220-1500,- Kč)	480,-	480,-
Výpis - elektronicky	0,-	0,-	0,-	0,-
Měsíční výpis - poštou	18,-	18,-	118,-	118,-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě ceníků jednotlivých bank.

* Banka nabízí tyto platby zdarma v balíčku za 29,- Kč měsíčně

** Za pravidelný měsíční poplatek 29,- Kč měsíčně jsou v nabídce výběry z vlastních bankomatů zdarma

*** Výběry z bankomatů skupiny ERSTE jsou za 6,-, ty lze nalézt v Rakousku, Bosně, Maďarsku, Chorvatsku, Srbsku, Rumunsku a na Slovensku, za pravidelný měsíční poplatek 29,- Kč měsíčně jsou v nabídce výběry ze všech bankomatů skupiny ERSTE v zahraničí zdarma a cizí zahraniční bankomaty jsou za 30,- Kč

**** V dalším balíčku za 29,- Kč měsíčně jsou v nabídce 2 přijaté europlatby měsíčně zdarma a 2 odeslané za 30,- Kč.

9.2.1 Modelové příklady

Do modelových příkladů byly vybrány 3 časté varianty způsobu využívání běžného účtu - student, rodina a dospělý člověk pasivně využívající běžný účet. Tyto příklady platí za předpokladu využívání internetového bankovníctví a dostupnosti vlastního bankomatu (u Zuno z jakéhokoliv bankomatu). Úroky na běžném účtu jsou zanedbány, stejně tak spoření přes službu Autopilot u Zuno. Poplatky jsou vypočítány za první rok užívání.

9.2.1.1 Student

Student vysoké školy bez příjmů, na jeho účet chodí jednou měsíčně kapesné od rodičů. Z účtu si trvalým příkazem platí koleje a navíc provede dvě platby v korunách měsíčně. Pětkrát ročně si vybere 2000,- Kč z bankomatu. Platební kartou zaplatí obvykle zboží za 1500,- Kč měsíčně.

Tab. 8 Srovnání výhodnosti běžných účtů České spořitelny a Zuno bank pro studenta.

	Vedení účtu	Přijatá platba	Trvalý příkaz	Odeslané platby	Výběry z bankomatu	Poplatky celkem
ČS - Osobní účet II	0,-	0,-	60,-	48,-	0,-	108,-
ČS - iÚčet	1176,-	0,-	0,-	0,-	30,-	1206,-
ZUNO - Účet	0,-	0,-	0,-	0,-	140,-	140,-
ZUNO - Účet Plus	816,-	0,-	0,-	0,-	0,-	816,-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě ceníků jednotlivých bank.

Pro studenta je při daném využívání služeb nejvýhodnější otevřít si Osobní účet II od České spořitelny.

9.2.1.2 Rodina

Tříčlenná rodina má společný běžný účet, manželé chtějí mít každý svoji platební kartu. Příjmy chodí oběma z nich na běžný účet. Měsíčně mají nastavené SIPO se čtyřmi položkami, 3 trvalé příkazy a provedou 5 tuzemských plateb v korunách. Jednou měsíčně provedou výběr z vlastního bankomatu v hodnotě 3000,- Kč a platebními kartami zaplatí obvykle 5000,- Kč měsíčně.

Tab. 9 Srovnání výhodnosti běžných účtů České spořitelny a Zuno bank pro rodinu.

	Vedení účtu	Vydání 2. karty	SIPO a trvalé příkazy	Odeslané platby	Výběry z bankomatu	Poplatky celkem
ČS - Osobní účet II	1524,-*	0,-	0,-	0,-	0,-	1524,-
ČS - iÚčet	1176,-	nelze	0,-	0,-	72,-	-
ZUNO - Účet	0,-	80,-	0,-	0,-	336,-	416,-
ZUNO - Účet Plus	0,-	80,-	0,-	0,-	0,-	80,-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě ceníků jednotlivých bank.

* Rodina si zvolila dva doplňkové balíčky - odchozí platby v Kč a Debetní karta Visa Classic. Každý v hodnotě 29,- Kč měsíčně.

Pro rodinu, která takto aktivně využívá platební kartu, je jednoznačně nejvýhodnější produkt Účet Plus od Zuno i přes poplatek za vydání 2. karty. Roční úspora oproti konkurenci je nezanedbatelných 1444,- Kč, navíc další roky nebude nutné platit poplatek za vydání 2. karty a úspora bude ještě vyšší.

9.2.1.3 Pasivní uživatel

Jedná se o klienta, který svůj účet využívá pouze minimálně. Využívá možnosti výplaty své mzdy v hotovosti a SIPO platí na pobočce České pošty v hotovosti. Svůj účet potřebuje jen občas, kdy v průměru jednou měsíčně potřebuje něco zaplatit z účtu. Hotovost si šetří a vždy dvakrát do roka si jde ušetřených 15 000,- Kč vložit na svůj bankovní účet, odkud si tyto prostředky pošle na spořicí účet. Kartou platí jen výjimečně, z bankomatu vybírat nepotřebuje a na svém běžném účtu si udržuje pouze rezervu několika tisíc pro případné nečekané výdaje.

Tab. 10 Srovnání výhodnosti běžných účtů České spořitelny a Zuno bank pro pasivního uživatele.

	Vedení účtu	Vklady hotovosti	Odeslané platby	Poplatky celkem
ČS - Osobní účet II	828,-	0,-	24,-	852,-
ČS - iÚčet	1176,-	0,-	0,-	1176,-
ZUNO - Účet	0,-	74,- (u České pošty)	0,-	74,-
ZUNO - Účet Plus	816,-	74,- (u České pošty)	0,-	890,-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě ceníků jednotlivých bank.

Pro neaktivního klienta je jednoznačně nejvýhodnější produkt Účet od Zuno.

9.3 Spořicí produkty

Základní spořicí produkty jsou u České spořitelny tři. Produkt Spoření je klasický spořicí účet s roční úrokovou sazbou 1 % do výše zůstatku 200 000,- Kč, prostředky nad tento limit jsou úročeny pouze 0,01 % p.a. Zřízení i vedení spořicího účtu je zdarma, včetně příchozích a odeslaných plateb a vkladů a výběrů v hotovosti na pobočce. Z důvodu neúročení prostředků ten měsíc, ve kterém dojde k výběru části financí z toho účtu, se nabízí srovnání se s produktem Spoření Plus od Zuno, který má stejný parametr. Zuno však nabízí úrokovou sazbu 1,5 % p.a. a limit až do výše 300 000,- Kč, přičemž prostředky nad touto hranicí jsou úročeny 0,9 % p.a.

Dalším produktem České spořitelny je Internetové spoření. Zde je v nabídce úrok 1,1 % p.a. do výše 1 milionu Kč, ten však platí pouze za předpokladu, že průměrný denní zůstatek každé čtvrtletí vzroste, jinak klesá na 0,5 % p.a., prostředky nad touto částkou jsou úročeny 0,5 % p.a. Nakládat s účtem přes pobočky České spořitelny nelze, proto je nutné mít kontaktní běžný účet.

Dále je v nabídce Vkladový účet, což je termínovaný vklad s možností výběru 25 % z částky bez sankcí a možností vedení tohoto účtu v osmi cizích měnách. Vedení účtu včetně bezhotovostních transakcí je zdarma, ale úrokové sazby se pohybují od 0,01 % p.a. s fixací

na 1 měsíc až po 0,4 % p.a. s fixací prostředků na 4 roky. Termínovaný vklad od Zuno se pohybuje mezi 1,15 % p.a. při fixaci na 6 měsíců do uložení na 3 roky se sazbou 1,25 % p.a.

Česká spořitelna nabízí také Dětskou vkladní knížku, kde se roční úroková sazba pohybuje na 2 % do 250 000,- Kč a do 18 let věku dítěte, od 18 do 26 let úroková sazba padá na 1 % p.a., kromě uvedených případů je roční úroková sazba pouze 0,01 %. Zřízení, vedení a výpis z účtu je zdarma, stejně tak vklady a výběry hotovosti na pobočce. Česká spořitelna přispívá po pěti letech vedení 500,- Kč a v den 18. narozenin dalších 1000,- Kč.

Kromě zmíněných produktů je v nabídce také stavební spoření se státní podporou až 2000,- ročně. Úroková sazba se zde pohybuje na úrovni 1 % p.a. Zřizovací poplatek je 1% z cílové částky a roční poplatek za vedení je 310,- Kč

9.4 Úvěrové produkty

9.4.1 Kontokorent

Tab. 11 Srovnání jednotlivých parametrů kontokorentních úvěrů.

	Česká spořitelna	Zuno
Poplatek za vyřízení	0,-	0,-
Měsíční poplatek za vedení	20,-	0,-
Maximální čerpání v Kč	100 000,-	100 000,-
Roční úroková sazba	18,9 %	17,9 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dokumentů jednotlivých bank.

Tento produkt je samozřejmě také doplněn alternativou v podobě kreditní karty. Česká spořitelna na ní nabízí na základě schválení možnost čerpání až do výše 200 000,- Kč s bezúročným obdobím až 55 dní, po skončení doby splatnosti naskakuje úroková sazba 23,88 % p.a. s možností sjednání splátkových programů až na 4 roky s příznivějšími sazbami. Vedení kartového účtu je za 39,- Kč měsíčně, to je však vykoupeno bonusem 1 % z každého nákupu až do výše 350,- Kč měsíčně. Konkurenční kreditní karta od Zuno nabízí úvěrový limit maximálně 175 000,- Kč, stejně bezúročné období až 55 dní s nulovým poplatkem za vedení s přijatelnější úrokovou sazbou 20,99 % p.a.

9.4.2 Spotřebitelské úvěry

Česká spořitelna má v nabídce dva podobné produkty. Prvním je Půjčka bez nutnosti zajištění s možností nastavení výše splátek. Navíc má klient možnost 2 odklady splátek ročně, v případě potřeby si lze měsíční splátky snížit až o 50 %, případně do 60 dnů od smlouvy bezplatně odstoupit. Spotřebitelský úvěr naproti tomu nabízí záruku pevné úrokové sazby po celou dobu splácení, zdarma je zaslání pravidelného výpisu z úvěrového účtu. Nutnost zajištění úvěru je až od 600 000,- Kč

Tab. 12 Srovnání jednotlivých parametrů spotřebitelských úvěrů.

	ČS Půjčka	ČS Spotřebitelský úvěr	ZUNO Rychlá půjčka	ZUNO Půjčka
Poplatek za poskytnutí	1 % z objemu	1 % z objemu	0,-	0,-
Měsíčně za vedení v Kč	0,-	59,-	0,-	0,-
Výše půjčky v Kč	20 000 - 600 000	od 100 000	7500 - 50 000	50 001 - 500 000
Doba splatnosti (měsíce)	až 84	až 120	6 - 72	6 - 72
Roční úroková sazba	od 6,9 %	od 5,9 %	23,9 %	od 6,9 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dokumentů jednotlivých bank.

Nabídka České spořitelny je v úvěrových produktech také mnohem rozmanitější. V nabídce lze nalézt hypoteční úvěr včetně americké hypotéky a samozřejmě také úvěr ze stavebního spoření.

DOPORUČENÍ A ZÁVĚR

Ziskuchtivost velkých bank spojená s vysokými poplatky umožnila nástup nízkonákladové konkurence na trh. Tyto nízkonákladové banky využily rozvoje internetu, díky čemuž dnes za pomoci kurýrních služeb prakticky není nutná návštěva banky, alespoň pokud se jedná o základní produkty. Nízké náklady spojené s absencí široké pobočkové sítě promítají do ceny svých služeb, a jak se zdá, na tento koncept lidé slyší. Za poměrně krátkou dobu se k těmto institucím připojilo zhruba 1,2 milionu klientů, což ukazuje, že český retailový klient patrně není tak konzervativní ve výběru banky, jak si možná některé instituce myslely. Samozřejmě člověk, který nevyužívá internetové bankovníctví není a nejspíš nikdy nebude klient nízkonákladové banky, ale takových lidí už není mnoho a v budoucnu jejich počet bude klesat. Další věcí, která by mohla případné klienty nalákat je výhodně spoření. Air Bank, Equa bank i Zuno mají ve své nabídce výhodnější spoření, než největší bankovní dům u nás.

Nízkonákladovým bankám lze obecně doporučit pracovat na zlepšování důvěry zákazníků, zdůrazňovat pojištění vkladů a zaměřením reklamy více na mladé lidi, ideálně ještě před dosažením zletilosti. Mladí lidé jsou ideální cílovou skupinou pro nízkonákladové banky, kde hraje internetové bankovníctví nezastupitelnou roli, přesto jsou často přilákáni do velkých bank díky studentským výhodám. Nízkonákladové banky by měly být vidět především na Facebooku a zamyslet se nad výhodnějšími spořicími produkty pro mladé klienty, čímž by získaly značnou konkurenční výhodu nad velkými bankami, jelikož se dá předpokládat, že v krátké době po dosažení zletilosti lidem končí pojistky, ze kterých jsou obvykle vypláceny nezanedbatelné částky, stejně tak stavební spoření. Pokud se tento mladý člověk poohlédne po spořicích účtech, dá se předpokládat, že ho zláká také běžný účet u této banky. Přitom mladí lidé mají pro banky z důvodu zřizování hypotečních úvěrů velký potenciál. Za předpokladu, že bude klient se svojí bankou spokojen, je zřejmé, kde se bude ptát na hypoteční úvěr prvně. Dále musím podotknout, že koncept Equa bank se jeví velmi dobře ve dvou věcech. První je zvýhodnění v podobě vedení účtu zdarma v případě, kdy si klient nechává na účet zasílat pravidelně mzdu. Díky tomu se dá předpokládat i vyšší zůstatek na běžném účtu, sedlina na těchto účtech může pro banku znamenat levný a dlouhodobý zdroj financí. Druhou věcí je proplácení poplatků České pošty za poukázku A, díky čemuž si klient může hotovost ukládat téměř v pohodlí domova. Další mé doporučení se týká služby CashBack. Tato služba zcela jednoznačně hraje do karet nízkonákladovým bankám, které

mají úzkou síť poboček a bankomatů, přesto na místo její propagace je problém se z internetových stránek těchto bank vůbec dozvědět, co tohle cizí slovo znamená.

Konkrétně mBank bych doporučil zpřehlednění všech produktů, včetně jejich názvů a rovnou také internetových stránek. Marketingově by se tato banka měla propagovat jako silná a důvěryhodná s počtem klientů blížící se půl milionu, díky čemuž podle některých odhadů sesazuje číslo pět na trhu, tedy Raiffeisenbank. Fio banka by se měla marketingově prosazovat jako jediná ryze česká banka, čímž by mohla zapůsobit na vlastenecké cítění části obyvatelstva. Osobně bych jí doporučil také vyšší výdaje na reklamu, má poměrně širokou paletu dobře konkurenceschopných produktů a lépe by využila svých 72 poboček. Na druhou stranu mě napadá využitelnost některých pokladen, které by šly suplovat proplácení vkladů na poštách a bankomaty. Vždyť třeba jen ve Zlíně má Fio banka pokladnu na pobočce a o zhruba 300 metrů dál bankomat v budově s podobnou otevírací dobou, jako pokladna banky. Strategie banky Zuno se jeví jako velmi rozumná, banka dostatečně propaguje spojení s Raiffeisenbank a nabízí sice základní, ale přehledné a konkurenceschopné produkty. Air Bank si vybrala cestu maximální transparentnosti a jednoduchosti s důrazem na agresivní reklamní kampaň a jak se dle hospodářských výsledků a strmě narůstajícího počtu klientů zdá, je to cesta správným směrem.

Za současné tržní situace vidím v konceptu nízkonákladových bank budoucnost a stále velký prostor k růstu. Růst je však čeká do té doby, dokud je nebudou velké banky vnímat jako vážnou hrozbu. Pokud by však největší banky na našem trhu dokázaly zredukovat poplatky na minimum, hlavní konkurenční výhoda nízkonákladových bank by byla v troskách. Budoucnost však vidím právě v bezpoplatkové politice i za cenu zavírání některých poboček, čemuž se stávající velké banky s pozvolným úbytkem klientů nevyhnou.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- AIR BANK. *I banku můžete mít rádi* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.airbank.cz/cs/>
- ARAD systém časových řad. ČNB [online]. © 2003-2009 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.cnb.cz/docs/ARADY/HTML/index.htm>
- Bankovníctví v proměnách času: sborník textů k 20 letům České bankovní asociace. 1. vyd. Praha: Česká bankovní asociace, 2012, 253 s. ISBN 978-80-260-3016-4.
- BELÁS, Jaroslav. *Finanční trhy, bankovníctví, pojišťovnictví*. Žilina: Georg, 2013, 596 s. ISBN 978-80-8154-024-0.
- BELÁS, Jaroslav. *Management komerčních bank, bankových obchodů a operací*. Vyd. 1. Žilina: GEORG, 2010, 471 s. ISBN 978-80-89401-18-5.
- Co je to MasterCard® CashBack?. *MasterCard* [online]. 2012 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.paypass.cz/stranka/11/co-je-cashback/>
- ČESKÁ SPOŘITELNA. *Osobní finance - Česká spořitelna* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance-d00013163>
- DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2005, 681 s. ISBN 807201515x.
- EQUA BANK. *Moderní banka bez poplatků a pro každého* [online]. © 2011 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.equabank.cz/>
- FIO. *Fio banka: Česká banka pro Váš účet nebo investice* [online]. 2014 [cit. 2014-05-08]. Dostupné z: <http://www.fio.cz/>
- Jak jsou na tom banky?. ČNB [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/faq/jak_jsou_na_tom_banky.html
- KAMENÍKOVÁ, Blanka, Hana ŘEDINOVÁ a Jiří POLÁCH. *Bankovníctví a pojišťovnictví: cvičebnice*. Vyd. 1. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2011, 189 s. ISBN 978-80-7454-117-9.
- KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2006, xix, 339 s. ISBN 80-7179-381-7.

Kellnerova Air Bank chce do hypoték. Testuje, jak je udělat atraktivní. *IDnes.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/air-bank-chce-rozjet-hypoteky-d2f-/ekoakcie.aspx?c=A140122_084228_ekoakcie_spi

KIDWELL, David S. *Financial institutions, markets and money*. 11th ed. Hoboken: John Wiley & Sons, c2012, xxviii, 708 s. ISBN 978-0-470-56108-9.

KRÁL, Miloš. *Bankovníctví I*. Vyd. 5. upr. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2006, 216 s. ISBN 80-7318-442-7.

Mají přes 1,2 milionu klientů. Nízkonákladové banky změnilly trh i bez regulace. *Měšec.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/nizkonakladove-banky-zmenily-trh-i-bez-regulace/>

Malé banky přetahují klienty velkým. Nováčci mají už 200 tisíc klientů. *Novinky.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/finance/290266-male-banky-pretahuji-klienty-velkym-novacci-maji-uz-200-tisic-klientu.html>

MBANK. *MBank* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.mbank.cz/>
MBank získala za tři roky existence 350 tisíc lidí, chce půl milionu. *IDnes* [online]. [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: http://ekonomika.idnes.cz/mbank-ziskala-za-tri-roky-existence-350-tisic-lidi-chce-pul-milionu-phw-/ekoakcie.aspx?c=A110302_125654_ekoakcie_fih

Nízkonákladových bank v Česku přibývá. Co od nich můžete čekat?. *Peníze.cz* [online]. 2010 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/osobni-ucty/80782-nizkonakladovych-bank-v-cesku-pribyva-co-od-nich-muzete-cekat>

Padesátikoruna bude již jen kovová. *ČNB* [online]. 2011 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/tiskove_zpravy_cnb/2011/20110330_ukonceni_platnosti_50czk.html

Po boomu kampeliček z konce 90. let jejich počet trvale klesá. *Bankovnípoplatky.com* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/po-boomu-kampelicek-z-konce-90-let-jejich-pocet-trvale-klesa-22641>

POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006, xvii, 716 s. ISBN 80-7179-462-7.

POLOUČEK, Stanislav. *Peníze, banky, finanční trhy*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2009, xvii, 415 s. ISBN 978-80-7400-152-9.

PTATSCHEKOVÁ, Jitka a Jaroslava DITTRICHOVÁ. *Dvacet let české koruny: na pozadí vývoje obchodního bankovníctví v České republice*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 144 s. ISBN 978-80-247-4681-4.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

Státní tiskárna cenin [online]. 2010-2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.stc.cz/index-cz.html>

TOMÁŠ KUNA ŠÉFEM ČESKÉ A SLOVENSKÉ ZUNO

BANK. *Bankovní poplatky.com* [online]. 2012 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.bankovnipoplatky.com/tomas-kuna-sefem-ceske-a-slovenske-zuno-bank-16282.html>

WPB Capital obdrželo nepravomocné rozhodnutí o odejmutí licence. *WPB Capital* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.wpb.cz/cz/160.wpb-capital-obdrzelo-nepravomocne-rozhodnuti-o-odejmuti-licence>

ZUNO [online]. [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://www.zuno.cz/>

Zuno Bank nekončí. Na obrat k zisku má tři roky. *Aktuálně.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-05-09]. Dostupné z: <http://zpravy.aktualne.cz/finance/zuno-bank-nekonci-na-obrat-k-zisku-ma-tri-roky/r~8c664554827511e3a964002590604f2e/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CZK Česká koruna.

ČS Česká spořitelna.

IB Internetové bankovníctví.

OUR Poplatková dispozice, při níž veškeré náklady spojené s platbou hradí odesílatel.

p.a. Ročně (per annum).

USD Americký dolar.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Vklady domácností v jednotlivých letech.	43
Obr. 2 Úvěry českých domácností v milionech korun.....	46
Obr. 3 Počet klientů k 31.12. v tisících.....	51
Obr. 4 Roční náklady na reklamu a marketing v milionech korun.	52
Obr. 5 Bilanční sumy jednotlivých bank v miliardách korun.	53
Obr. 6 Hospodářské výsledky jednotlivých bank před zdaněním v milionech korun.	54

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Srovnání základních parametrů běžných účtů.	41
Tab. 2 Srovnání méně využívaných parametrů běžných účtů.	42
Tab. 3 Srovnání spořicíh účtů bez výpovědní lhůty vedených v CZK.	45
Tab. 4 Srovnání termínovaných vkladů vedených v CZK.....	45
Tab. 5 Srovnání jednotlivých parametrů kontokorentních úvěrů.	46
Tab. 6 Srovnání jednotlivých parametrů spotřebitelských úvěrů.	49
Tab. 7 Srovnání parametrů běžných účtů České spořitelny a Zuno bank.....	56
Tab. 8 Srovnání výhodnosti běžných účtů České spořitelny a Zuno bank pro studenta.....	57
Tab. 9 Srovnání výhodnosti běžných účtů České spořitelny a Zuno bank pro rodinu.	58
Tab. 10 Srovnání výhodnosti běžných účtů České spořitelny a Zuno bank pro pasivního uživatele.	59
Tab. 11 Srovnání jednotlivých parametrů kontokorentních úvěrů.	60
Tab. 12 Srovnání jednotlivých parametrů spotřebitelských úvěrů.	61